11263

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ხუთშაბათი
5 დეკემბერი
1940 წ.
№ 282 (5983)
ფასი 10 კაპ.

ოთხი წლის წინათ, საბჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობამ ერთსულოვნად დაამტკიცა სოციალიზმის ქვეყნის დიადი ქარტია — სტალინური კონსტიტუცია.

სტალინური კონსტიტუციის დიადი დროშით წინ, ახალი გამარჯვებებისაკენ, კომუნიზმის გასხივოსნებული მწვერვალებისაკენ!

გაუმარჯოს სსრ კავშირის დიადი კონსტიტუციის გენიალურ შემოქმედს, ბრძენ ხელმძღვანელს დიდ სტალინს!

სტალინური კონსტიტუციის დიადი დროშით

ოთხი წლის წინათ, 1936 წლის 5 დეკემბერს, საბჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობაზე მიღებულ იქნა მსოფლიოში ყველაზე დემოკრატიული კონსტიტუცია, რომელსაც ჩვენი ქვეყნის მრავალმილიონიანმა ხალხმა სრულიად მართებულად უწოდა მისი გენიალური შემოქმედის — დიდი სტალინის სახელი.

დამტკიცება ჩვენი ეპოქის ამ შესანიშნავი დოკუმენტისა, რომელშიც ოქროს ასოებით არის აღბეჭდილი სოციალისტური სახელმწიფოს მოქალაქეთა დიადი უფლებანი და მოვალეობანი, უმნიშვნელოვანეს მოვლენას წარმოადგენდა. ახალი კონსტიტუციის მიღებამ კანონიერი სიამაყის გრძნობითა და უსაზღვრო სიხარულით აღავსო მშრომელთა მილიონები. სწორედ ამიტომ 5 დეკემბერი, როგორც ხალხთა საყოველთაო ქარტიის მიღების დღე, გადაიქცა საბჭოთა მრავალმილიონიანი ხალხის ბრწყინვალე ტრადიციულ დღესასწაულად.

სტალინურ კონსტიტუციაში, როგორც სარკეში, მკვეთრად აისახა მსოფლიო - ისტორიული მნიშვნელობის ცვლილებები, რომლებიც მოხდა სსრ კავშირის ეკონომიკაში, საბჭოთა საზოგადოების კლასობრივ სტრუქტურაში, ჩვენი ქვეყნის, როგორც მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფოს, ცხოვრებაში. სტალინურ კონსტიტუციაში განსაკუთრებით მკვეთრად აღიბეჭდა, როგორც ჩვენი ქვეყნის განვლილი გზის ისტორიული შედეგი — სოციალიზმის გამარჯვება.

ამ ისტორიულ მონაპოვარზე დაყრდნობით, სოციალისტური ეკონომიკის ურყევ საფუძველზე დაყრდნობით საკანონმდებლო წესით გარანტირებულ იქნა შრომის უფლება, დასვენების უფლება, განათლების უფლება, უფლება მატერიალური უზრუნველყოფისა მოხუცებულობის დროს.

მხოლოდ ამ ისტორიულ მონაპოვარზე დაყრდნობით გახდა შესაძლებელი სრული დემოკრატიზაცია ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

ოთხი წელია, რაც ჩვენს ქვეყანაში მოქმედებს სტალინური კონსტიტუცია. რა ისტორიული წარმატებები იქნა მოპოვებული დროის ამ მცირე მონაკვეთში სოციალისტური მშენებლობის ყველა უბანზე!

სტალინური კონსტიტუციის საფუძველზე ჩატარებულმა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების არჩევნებმა მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების და მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებმა მთელი სიცხადით გვიჩვენეს საბჭოთა მრავალმილიონიანი ხალხის უმაგალითო მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა.

„ქვეყნის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური განვითარების დარგში,— აბობდა ამხანაგი **სტალინი** ჩვენი პარტიის XVIII ყრილობაზე,—ყველაზე მნიშვნელოვან მონაპოვრად საანგარიშო პერიოდში მიჩნეულ უნდა იქნას ექსპლოატატორული კლასების ნაშთების საბოლოო ლიკვიდაცია, მუშათა, გლეხთა და ინტელიგენციის დარაზმვა ერთ საერთო შრომის ფრონტად, საბჭოთა საზოგადოების მორალურ - პოლიტიკური ერთიანობის განმტკიცება, ჩვენი ქვეყნის ხალხთა მეგობრობის განმტკიცება და, როგორც ყოველივე ამის შედეგი,—ქვეყნის პოლიტიკური ცხოვრების სრული დემოკრატიზაცია, ახალი კონსტიტუციის შექმნა“.

არჩევნები, რომლებიც ჩატარდა ახალი კონსტიტუციის საფუძველზე, ყველგან წარმოადგენდნენ ბოლშევიკური პარტიისადმი, დიდი სტალინისადმი ხალხის უსაზღვრო სიყვარულის ბრწყინვალე დემონსტრაციას.

სტალინური კონსტიტუციის დროშით მიდიოდნენ ჩვენი სახელოვანი წითელარმიელები სოციალიზმის ქვეყნის მტრებთან ბრძოლაში, დასავლეთ უკრაინისა და დასავლეთ ბელორუსიის ხალხების გასათავისუფლებლად, აგრეთვე თეთრფინელებთან ბრძოლაში.

საბჭოების საგანგებო VIII ყრილობაზე ამხანაგი სტალინი გენიალური წინასწარმეტყველებით ამბობდა ახალი კონსტიტუციის პროექტის შესახებ, რომ „ეს იქნება დოკუმენტი, რომელიც მოწმობს იმას, რომ ის რაც განხორციელებულია სსრ კავშირში, სავსებით შეიძლება განხორციელდეს სხვა ქვეყნებშიც“.

რა ბრწყინვალედ დაადასტურა ცხოვრებამ დიდი სტალინის ეს ბრძნული სიტყვები!

სტალინური კონსტიტუციის დღესასწაულს, როგორც საყოველთაო-სახალხო დღესასწაულს, წელს აღნიშნავს არა 11 რესპუბლიკა, არამედ 16 მოკავშირე რესპუბლიკა. სოციალიზმის ქვეყანა გაიზარდა ტერიტორიულად და მოსახლეობის მხრივაც. სტალინური კონსტიტუციის კაშკაშა შუქი თავის უხვ და ნათელ სხივებს ჰფენს ახლად განთავისუფლებულ ბალტიისპირა ქვეყნებსაც, რომლებიც შემოუერთდნენ ხალხთა დიად სტალინურ ოჯახს — საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირს.

სტალინური კონსტიტუციის საფუძველზე ჩვენს ქვეყანაში სულ უფრო და უფრო იფურჩქნება და ჰყვავის ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურა. ფართოდ ვითარდება სოციალისტური სახელმწიფოს თვითეული მოქალაქის პირადი ღირსებები. გასაგებია, რომ ისე როგორც სსრ კავშირის სხვა რესპუბლიკებში, ახალ რესპუბლიკებში ჩატარებული არჩევნების დროსაც ხალხმა უმაგალითო დარაზმულობით და ერთსულოვნებით მისცა ხმა კომუნისტთა და უპარტიოთა ურღვევი სტალინური ბლოკის კანდიდატებს, ბოლშევიკების პარტიის პოლიტიკას, სტალინურ კონსტიტუციას.

სტალინური კონსტიტუციის დღესასწაულს წელს კვლავ გართულებულ საერთაშორისო ვითარებაში აღნიშნავს ჩვენი ქვეყანა. ევროპასა და აზიაში გაჩაღებული მეორე იმპერიალისტური ომი დღითიდღე ითრევს თავის ორბიტაში ახალ-ახალ ქვეყნებს. ამ ორომტრიალში ჩვენი სოციალისტური სამშობლო, რომელიც იმყოფება კაპიტალისტურ გარემოცვაში, კვლავ ომის გარეშეა. იგი თანმიმდევრულად ატარებს ბრძნულ სტალინურ საერთაშორისო პოლიტიკას. დღითიდღე იზრდება მთელს მსოფლიოში მისი გავლენა და საერთაშორისო ავტორიტეტი. მაგრამ ჩვენ როდი შეგვიძლია გულდამშვიდებული ვუყუროთ ამბებს, რომლებიც ვითარდება ჩვენი მიჯნების იქით. ერთი წუთითაც არ შეგვიძლია დავივიწყოთ ბრძენი ბელადის მითითება იმის შესახებ, რომ საჭიროა მობილიზაციური მზადყოფნის მდგომარეობაში ვიყოლეოთ ჩვენი ხალხი.

უფრო ხვავიანი და ბარაქიანი უნდა გავხადოთ ჩვენი სამშობლო იმისათვის, რომ უფრო მტკიცედ შევძლოთ იგი ფოლადის ჯავშნით, რათა ჩვენი ქვეყანა გადავაქციოთ კიდევ უფრო მიუვალ ციხე-სიმაგრედ.

გამარჯვებული სოციალიზმის სტალინური კონსტიტუცია ძლევამოსილად მოქმედებს ჩვენს ქვეყანაში, ამავე დროს იგი მოქმედების პროგრამაა კაპიტალისტური ქვეყნების პროლეტარიატისა და ყველა მშრომელთათვის. იგი შუქურასავით უნათებს გზას მთელ მშრომელ კაცობრიობას ბედნიერებისაკენ, თავისუფლებისაკენ.

საყოველთაო - სახალხო ზეიმის დღეს საბჭოთა ქვეყნის 193-მილიონიანი ხალხის ფიქრები, გულითადი სურვილები და გრძნობები კვლავ მიმართულია იმ ადამიანისადმი, ვინც საბჭოთა ხალხს დაუმკვიდრა საამური და ბედნიერი ცხოვრება, ვისაც ჩვენი დიადი და უძლეველი ქვეყანა მიჰყავს კომუნიზმის კაშკაშა მწვერვალებისაკენ — ხალხთა ბრძენი ბელადისა და მასწავლებლის — დიდი სტალინისადმი.

სასწავლო წლის პირველი დღეები

შრომითი რეზერვების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში, სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებლებში მეცადინეობის პირველი დღეების შედეგები.

სასწავლებლებისა და სკოლების უმრავლესობაში სასწავლო წელი ორგანიზებულად დაიწყო. მეცადინეობის დაწყებამდე ბევრ ოლქსა, მხარესა და რესპუბლიკაში საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან ერთად ტარდებოდა მოსწავლეთა საქალაქო და რაიონული კრებები. 1 დეკემბერს სკოლებსა და სასწავლებლებში შესდგა საორგანიზაციო კრებები, რომლებზედაც მოსწავლეებს გააცნეს სწავლის პროგრამები და დღის განაწესი, ამავე კრებებზე მოხდა მათი განაწილება ჯგუფების მიხედვით. 2 დეკემბერს მეცადინეობა დაიწყო.

სასწავლებლებისა და სკოლების უმრავლესობაში აღნიშნულია მეცადინეობაზე მოსწავლეთა დასწრების მაღალი პროცენტი. დნეპროპეტროვსკის ოლქში სწავლას შეუდგა გაწვეულთა 99,2 პროცენტი, მოლოტოვის ოლქში—99 პროცენტი და სხვ.

მაგრამ პირველი მეცადინეობა ყველგან როდი ჩატარებულა ორგანიზებულად. ჩელიაბინსკის ოლქში 100-ზე მეტი ახალგაზრდა კოლმეურნე თავის დროზე ვერ მიიყვანეს სწავლების ადგილას. სტალინგრადის ქარხანა „კრასნი ოქტიაბრის“ საფაბრიკო - საქარხნო შეგირდობის სკოლის ბაზაზე მოწყობილ სახელოსნო სასწავლებელში მოსწავლეთა განაწილება ჯგუფებად მხოლოდ 2 დეკემბერს დაამთავრეს. ვოროშილოვგრადის საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების ერთერთ სკოლაში მოსწავლეები 2 დეკემბერს უსაქმოდ ისხდნენ. კომინტერნის სახელობის ქარხნის (ქ. ვორონეჟი) საფაბრიკო-საქარხნო შეგირდობის სკოლის ბაზაზე მოწყობილი სახელოსნო სასწავლებლის ხელმძღვანელებს მეცადინეობის დაწყებისათვის ჯერ კიდევ არა ჰქონდათ შედგენილი ცხრილი.

მოწინავე ოლქები, მხარეები და რესპუბლიკები განაგრძობენ მუშაობას სასწავლებლებისა და სკოლების შემდგომი მოწყობისათვის, მათთვის მტკიცე სასწავლო და მატერიალური ბაზის შესაქმნელად. ლენინგრადის ოლქის საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში ეწყობა საკუთარი საწარმოო სახელოსნოები, იძენენ საჭირო ინსტრუმენტს და სამშენებლო მასალას. ბევრ სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებელში აწყობენ ახალ სასწავლო კაბინეტებს, ჰყიდულობენ თვალსაჩინო ხელსაწყოებს. (საკდესი).

სსრკ მეცნიერებათა აკადემიაში

სსრკ ხალხთა ფოლკლორის კრებული

სსრკ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმმა 3 დეკემბერს მიიღო გადაწყვეტილება, შეუდგეს სსრკ ხალხთა ფოლკლორის კრებულის გამოცემას. ამ ნაშრომის მიზანია საბჭოთა მკითხველების, პოეტების, მწერლების, მხატვრებისა და კომპოზიტორების ფართო წრეებისათვის მისაწვდომი გახადოს ხალხური პოეტური კულტურის სიმდიდრე.

პირველ რიგში გამოიცემა რუსული ფოლკლორის კრებული. იგი მოიცავს ყველა ჟანრის ხალხურ შემოქმედებას — თქმულებებს, ზღაპრებს, სიმღერებს, ანდაზებს, შაირებსა და სხვ.

კრებულის შესადგენად მუშაობაში ჩაბმულ იქნებიან მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევისა და სხვა ქალაქების ფოლკლორისტები.

დამტკიცებულია კრებულის მთავარი რედაქცია. მას მეთაურობს აკადემიკოსი ა. ნ. ტოლსტოი.

პირველი ტომი დასაბეჭდათ გამზადებულ იქნება 1941 წელს. (საკდესი).

ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების არქიტექტორთა შემოქმედებითი შეხვედრა

საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის არქიტექტორთა შემოქმედებითი შეხვედრის სხდომები გუშინ მიმდინარეობდა ხელოვნების ოსტატთა კლუბში. დილის სხდომაზე თავმჯდომარეობდა აზერბაიჯანის არქიტექტორთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი ა. შჩუსევი. მოხსენებით გამოვიდა არქიტექტორი ფრიდონ (აზერბაიჯანი), აგაბაბიანი (თბილისი), გრიგორიანი (სომხეთი), გურბერი, ალესკეროვი და ვაიდოვი (აზერბაიჯანი), ბაბაჯანიანი და ისაბეკიანი (სომხეთი).

საღამოს სხდომაზე, რომელზეც თავმჯდომარეობდა თ. ფოცხიშვილი, კამათში გამოვიდნენ არქიტექტორები სულთანოვი, რ. თავაძე, არქიტექტურის აკადემიკოსი კოლი. საღამოს სხდომაზე მოსმენილ იქნა პროფესორ ლუნაჩარსკის (მოსკოვი) ვრცელი და შინაარსიანი მოხსენება თემაზე: „ნაციონალური კულტურა და ხალხურობა ხელოვნებაში“.

ამით დასრულდა გუშინდელი სხდომები. დღეს არქიტექტორთა შეხვედრის დელეგატები ინახულებენ ბელადის სამშობლო ქალაქ გორს. ხვალ ხელოვნების ოსტატთა კლუბში კამათის გაგრძელება.

საქართველოს კომპოზიტორთა შემოქმედებითი კონფერენცია

გუშინ თბილისის კონსერვატორიის დარბაზში დაიწყო მუშაობა საქართველოს კომპოზიტორთა კონფერენციამ, რომელსაც ესწრებიან მოსკოვის, ლენინგრადის, უკრაინის, სომხეთის, აზერბაიჯანის კომპოზიტორები და მუსიკის მცოდნეები. კონფერენცია გაიხსნა საქართველოს ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უცროსის მოადგილის ამხ. ლ. ესაკიას შესავალი სიტყვით. პრეზიდიუმში სხედან: ლ. ესაკია, დ. არაყიშვილი, ი. ძერჟინსკი, დანკევიჩი, ქ. ფოცხვერაშვილი, პ. გ. კილაძე, ბელი, ჩემბერჯი, პ. ხუჭუა, ა. ბალანჩივაძე და სხვ.

საქართველოს საბჭოთა კომპოზიტორების შემოქმედებითი გზების განვითარების შესახებ ვრცელი და შინაარსიანი მოხსენებით გამოვიდა მუსიკისმცოდნე ამხ. პ. ხუჭუა, რომელმაც კრიტიკულად განიხილა საქართველოს კომპოზიტორთა შემოქმედება, აღნიშნა მუსიკალური ხელოვნების დიდი აღმავლობა და იმავე დროს ხაზი გაუსვა ნაკლოვანებებს საქართველოს კომპოზიტორთა მუშაობაში.

მოხსენების გამო გაიმართა საქმიანი კამათი. უკრაინელმა კომპოზიტორმა დანკევიჩმა წაიკითხა სიტყვა ლვოველი კომპოზიტორის ბროვინსკისა, რომელიც საბჭოთა მუსიკის დეკადას ესწრებოდა, მაგრამ შემოქმედებითი კონფერენციის გახსნამდე გაემგზავრა თბილისიდან. ასევე წერილობით დასტოვა თავისი სიტყვა ბელორუსმა კომპოზიტორმა ალადოვმა, რომელიც წაიკითხა ვ. გოკიელმა. სიტყვებით გამოვიდნენ ოსტრეცოვი (მოსკოვი), ი. ტუსკია, კრეიტნერი (ხელოვნების საქმეთა საკავშირო კომიტეტის მუსიკალურ დაწესებულებათა სამმართველოს უფროსის მოადგილე), პროფესორი არაპოვი (ლენინგრადი), ჩემბერჯი (მოსკოვი), ძერჟინსკი (მოსკოვი) და დანკევიჩი (უკრაინა).

ამით დასრულდა გუშინდელი დილისა და საღამოს სხდომები. დღეს გრძელდება კამათი.

ციტრუსოვანთა კრეფა

ბათუმი, 4 დეკემბერი (საქდესი). აჭარის კოლექტიურ და საბჭოთა მეურნეობებში დღეისათვის მოკრეფილია 252 მილიონი ცალი მანდარინი, რაც წლიური გეგმის 76 პროცენტს უდრის.

ქობულეთის რაიონის სოფ. ხუცუბნის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობამ, გეგმით გათვალისწინებული 250 ათასის ნაცვლად, მოჰკრიფა და სახელმწიფოს ჩააბარა 420 ათასი ცალი მანდარინი. ბათუმის რაიონის სოფ. ურეხის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობამ მანდარინის კრეფისა და ჩაბარების გეგმა 110 პროცენტით შეასრულა. აჭარის ჩაის ტექნიკუმის მეურნეობამ 2.021 ათასი ცალი მანდარინი ჩააბარა, რაც გეგმის 112 პროცენტს უდრის.

აჭარის ციტრუსოვანთა პლანტაციებში დაიწყო ლიმონის კრეფა. დღეისათვის მოკრეფილია 300 ათასი ცალი ლიმონი.

გეგმის შესრულება

საქართველოს ჩაის საბჭოთა მეურნეობების ტრესტმა 1 დეკემბრისათვის გადამეტებით შეასრულა ციტრუსოვანთა ნაყოფის, ლაო-ჩაის კრეფისა და ჩაის თესლის შეგროვების გეგმა.

მოკრეფილია 15.400.000 ცალი ციტრუსოვანთა ნაყოფი — გეგმა შესრულებულია 103 პროცენტით, შეგროვებულია 111,3 ტონა ჩაის თესლი—გეგმის 100,3 პროცენტი, მოკრეფილია 1.465 ტონა ლაო-ჩაი (114 პროც.).

ციტრუსოვანთა ნაყოფისა და ლაო-ჩაის კრეფა გრძელდება.

მ. ნარსია

საქართველოს ჩაის საბჭოთა მეურნეობების ტრესტის დირექტორი.

ახალი სამხედრო სახელწოდებანი სამხედრო-საზღვაო ფლოტის რიგითი და უმცროსი უფშემადგენლობისათვის

სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისარმა ადმირალმა ნ. გ. კუზნეცოვმა სპეციალური ბრძანებით გამოაქვეყნა სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული ახალი სამხედრო სახელწოდებანი სამხედრო-საზღვაო ფლოტის რიგითი და უმცროსი უფშემადგენლობისათვის. ახალი სამხედრო სახელწოდებანი შემოღებულია იმ მიზნით, რათა გადიდდეს უმცროსი უფშემადგენლობის პასუხისმგებლობა საბრძოლო მომზადების მდგომარეობისათვის; წითელფლოტელთა აღზრდისა და სამხედრო დისციპლინის განმტკიცებისათვის.

გემების, ფლოტის ნაწილების, სანაპირო თავდაცვისა და ავიაციის რიგითი შემადგენლობისათვის დაწესებულია სამხედრო სახელწოდებანი — წითელფლოტელი და უფროსი წითელფლოტელი. სახელეთო ნაწილებისათვის — წითელარმიელი და ეფრეიტორი. გემებისა და ფლოტის ნაწილთა უცროსი უფშემადგენლობისათვის—2 ხარისხის მამასახლისი, 1 ხარისხის მამასახლისი, მთავარი მამასახლისი და მიჩმანი. სანაპირო თავდაცვისათვის, ავიაციისა და სახმელეთო ნაწილებისათვის — უმცროსი სერჟანტი, სერჟანტი, უფროსი სერჟანტი და მამასახლისი.

დაწესებულია სახელოზე დაკერებული განსხვავების ნიშნები. მთავარ მამასახლისებსა და უფროს სერჟანტებს მიკუთვნებული აქვთ ახალი ნიშანი—ჟუდის ემბლემა—ღუზის გამოხატულება მასზე დახვეული ბაგირით და ლითონის წითელი ვარსკვლავი ზემოთ.

ზევადიანი სამსახურის ყველა პირთათვის, დამოუკიდებლად მიკუთვნებული სამხედრო სახელწოდებისა, დაწესებულია ოქროს შევრონების ტარება. შევრონი უნდა ატარონ მარცხენა სახელოზე. ხუთი წლის ზევადიანი სამსახურისათვის დაწესებულია ერთი ოქროს შევრონი, ათი და მეტი წლისათვის —ორი, თხუთმეტი და მეტი წლისათვის—სამი.

სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისარმა ფლოტებისა და ფლოტილიების სამხედრო საბჭოებს მისცა მითითება ახალ სამხედრო სახელწოდებათა მიკუთვნების წესის შესახებ. (საკდესი).

ვეტერინარიის სრულიად-საკავშირო სკოლა

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებულმა უმაღლესი სკოლის საქმეთა კომიტეტმა გამოსცა ბრძანება მოსკოვში ტექნიკოსთა სრულიად - საკავშირო სკოლის მოწყობის შესახებ. სკოლაში იქნება მექანიკური, მეტალურგიული, სამთო-სამადნო, ქიმიური, ენერგეტიკული და რკინიგზის ტრანსპორტის განყოფილებანი. სწავლების ვადა ორი წელიწადია.

ტექნიკოსთა სრულიად - საკავშირო სკოლა გამოუშვებს ტექნიკოს-მექანიკოსებს, მეტალურგებს, ქიმიკოსებს, ელექტრიკოსებს, სამთო ტექნიკოსებს, საგზაო მეურნეობისა და მოძრაობის ტექნიკოსებს.

დამტკიცებულია მიღების წესრობები. სკოლაში საწარმოთა დირექტორებისა და საბჭოთა კომისრების რეკომენდაციით მიიღებიან უველაზე ნიჭიერი ოსტატები და საამქროთა უფროსები არაუმეტეს 30 წლისა. სკოლაში შემსვლელთ უნდა ჰქონდეთ ზოგად საგანმანათლებლო მომზადება საშუალო სკოლის 7 კლასის ფარგლებში მაინც და იმ სპეციალობაზე ოსტატად მუშაობის სულ ცოტა 3 წლის სტაჟი, რომელსაც ტექნიკოსთა სკოლა ამზადებს.

ჩარიცხვის შესახებ განცხადება მიიღება 1941 წლის 15 იანვრამდე. მისაღები გამოცდა იწარმოებს 1-დან 15 თებერვლამდე. უველა მისაღებმა პირმა შეიდწლედის ფარგლებში უნდა ჩააბაროს გამოცდა რუსულ ენაში, მათემატიკასა და ფიზიკაში. ტექნიკოსთა სრულიად-საკავშირო სკოლაში მიღებულნი უზრუნველყოფილ იქნებიან სტიპენდიით 600 მანეთის ოდენობით თვეში, ხოლო სხვა ქალაქებიდან ჩამოსულნი—საერთო საცხოვრებლითაც.

მეცადინეობა დაიწყება 1941 წლის 1 მარტს (საკდესი).

ხოდაროვის სასოფლო სკოლის 70 წლისთავი

ჩეგოძსარი. ჩუვაშეთის ასს რესპუბლიკის შუმერლის რაიონის მშრომელები 19 დეკემბერს აღნიშნავენ ხოდაროვის ჩუვაშური სასოფლო სკოლის 70 წლისთავს. სკოლის ორგანიზატორი იყო ვ. ი. ლენინის მამა—ილია ნიკოლოზის-ძე ულიანოვი, რომელიც მაშინ სიმბირსკის გუბერნიის სახალხო სასწავლებელთა ინსპექტორად მუშაობდა.

ბევრი შუამდგომლობის შემდეგ ი. ნ. ულიანოვმა 1870 წელს შესძლო ამ სკოლის მოწყობა და 300 მანეთი მიიღო მასწავლებლის შესანახავად. სკოლა გლეხის ქოხში იყო მოთავსებული. პირველად სკოლაში 12 ბავშვი დადიოდა. იმ დროს სოფელ ხოდარში წერა-კითხვის მცოდნე არავინ იყო.

ორი წლის შემდეგ ი. ნ. ულიანოვმა სკოლის შენობის ასაგებად დიდის ვაი-ვაგლახით იშოვნა კიდევ 200 მანეთი. სკოლა აგებულ იქნა 1873 წელს.

ამჟამად სოფელში სკოლის გვერდით, რომელიც აგებულია ი. ნ. ულიანოვის ხარჯთაღრიცხვისა და გეგმის მიხედვით, არის ხოდაროვის საშუალო სკოლის ორსართულიანი შენობა. აქ სწავლობს 500 ბავშვი, მუშაობს 20 მასწავლებელი. (საკდესი).

ქვანახშირის მრეწველობის მუშაკთა სრულიად-საკავშირო შეჯიბრება

ქვანახშირის ამოღების ნოემბრის გეგმა გადამეტებით არის შესრულებული

შეჯამებულ იქნა შედეგები სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის შახტების მუშაობისა ნოემბრის განმავლობაში. ქვანახშირის ამოღების თვიური გეგმა სახალხო კომისარიატის ხაზით გადამეტებით არის შესრულებული. ჩვენს ქვეყანას გეგმის გადამეტებით მისცეს ქვანახშირი დონბასმა, კუზბასმა, მოსკოვის საგარეუბნო აუზმა, ყარაგანდამ, ჩრდილოვეთის აუზმა და შორეული აღმოსავლეთის შახტებმა.

დონეცის აუზის 25 ტრესტიდან 23 ტრესტმა მთლიანად და გადამეტებით შეასრულა ქვანახშირის ამოღების ნოემბრის პროგრამა. წარმატებით დაამთავრა თვიური პროგრამა მოსკოვის საგარეუბნო აუზის უველა 5 ტრესტმა, კუზბასში—7 ტრესტმა 8-დან.

კომბინატთა შეჯიბრებაში „სტალინუგოლი“ (დონბასი) კომბინატ „კუზბასუგოლზე“ წინ არის, კომბინატ „მოსკვოუგოლის“ კოლექტივმა გაუსწრო „ვოროშილოვგრადუგოლის“ მაღაროელებს, ხოლო „როსტოვუგოლის“ კოლექტივი ნოემბერში უკეთ მუშაობდა, ვიდრე კომბინატ „ურალუგოლის“ მაღაროელთა კოლექტივი. (საკდესი).

ფერადი მეტალურგიის მუშაკთა წარმატება

გაჩაღებულმა სოციალისტურმა შეჯიბრებამ ნოემბერში ახალი წარმატებანი მოუტანა ფერადი მეტალურგიის მუშაკებს. სპილენძის მადნის ამოღების, სპილენძის შავად გამოდნობის, თუთიის, ალუმინის, თიხამიწის წარმოებისა და ბოქსიტების ამოღების გეგმა გადამეტებით არის შესრულებული. (სკკდესი).

ახალი საწარმოები საქართველოს სს რესპუბლიკაში

სრულიად - საკავშირო კოოპსარეწსაბჭომ დაამტკიცა საქართველოს სს რესპუბლიკაში სარეწაო კოოპერაციის ახალ საწარმოთა მშენებლობის გეგმა. 1941 წელს თბილისში აიგება ლუდის ქარხანა და ძაფსართავი ფაბრიკა. მცხეთის რაიონში განზრახულია კერამიკული ქარხნის აგება, რომელსაც ექნება თიხის ჭურჭლის, მხატვრულ ნაკეთობათა, ქაფელის ფილებისა და სხვ. საამქროები. რესპუბლიკაში ეწყობა ზეთისა და ეკსტრაქტების დამზადება ციტრუსოვანთა ნარჩენებისაგან.

ამ საწარმოთა ასაგებად სრულიად-საკავშირო კოოპსარეწსაბჭო 1265 ათას მანეთს გამოჰყოფს.

3 დეკემბერი (საკდესი).

6 და 7 დეკემბერს მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის თბილისის ფილიალი სალექციო დარბაზში აწყობს **ფრიდრიხ ენგელსის** დაბადებიდან 120 წლისთავისადმი მიძღვნილ სამეცნიერო სესიას. სესია გაიხსნება ამხანაგ **ი. თავაძის** შესავალი სიტყვით. მოსმენილ იქნება შემდეგი მოხსენებები:

1) **ენგელსის ფილოსოფიურ შეხედულებათა ევოლუცია**—პროფ. მ. გოგიბერიძე
2) **ენგელსი როგორც მატერიალისტური დიალექტიკის თეორეტიკოსი**—პროფ. კ. ბაკრაძე
3) **ენგელსი და მათემატიკა**—პროფ. ლ. გოკიელი.

სესია დაიწყება საღ. 9 საათზე.

ქრონიკა

სსრ კავშირის პროკურორმა, ამხ. ბოჩკოვმა, სსრ კავშირის კონსტიტუციის 115 მუხლის შესაბამისად, ლატვიის სს რესპუბლიკის პროკურორად დანიშნა ამხ. ერნესტ ავგუსტის-ძე სოლდნეკი. (საკდესი).

ახალი სასკოლო შენობა

წყალტუბო, 4 დეკემბერი (საქდესი). სოფ. მაღლაკში დამთავრდა ორსართულიანი შენობის აგება საშუალო სკოლისათვის. სკოლის მშენებლობაზე წელს დაიხარჯა 150.000 მანეთი.

სკოლა გაიხსნება კონსტიტუციის დღეს — 5 დეკემბერს.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის გამოცემა

37,8 მილიონი ცალი

სრულიად - საკავშირო წიგნის პალატის ცნობებით, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის კონსტიტუცია (ძირითადი კანონი) სსრ კავშირში ოთხი წლის მანძილზე გამოცემულია 37,8 მილიონი ცალი. რუსულ ენაზე გამოშვებულია 28,7 მილიონი ცალი, სხვა ენებზე — 9,1 მილიონი ცალი.

სსრ კავშირის კონსტიტუცია გამოცემულია 76 ენაზე. იგი გამოვიდა საბჭოთა კავშირის იმ ხალხთა მრავალ ენაზე, რომლებსაც დიდი ოქტომბრის სოციალისტურ რევოლუციამდე თავისი დამწერლობაც კი არა ჰქონიათ— ადიღეურ, ინგუშურ, ნოღაურ და სხვ. ენებზე. სტალინური კონსტიტუცია მასობრივი ტირაჟით გამოცემულია ახალი საბჭოთა რესპუბლიკების ხალხთა ენაზე—ლატიშურ, ლიტვურ, ესტონურ, მოლდავურ, კარელურ და ფინურ ენებზე. სსრ კავშირის კონსტიტუცია დაბეჭდილია ბევრ უცხო ენაზედაც.

მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციები ამ წლების განმავლობაში გამოცემულია 35,9 მილიონი ცალი საერთო ტირაჟით. (საკდესი).

სტალინური კონსტიტუციის დღეს ახალი გამარჯვებებით ხვდებიან

მაუღის ფაბრიკამ წლიური გეგმა შეასრულა

თბილისის კამოლ-მაუდის ფაბრიკა „საბჭოთა საქართველო“ სტალინური კონსტიტუციის დღეს ახალი საწარმოო წარმატებებით ხვდება. 1 დეკემბრისათვის ფაბრიკამ წლიური დავალება საერთო პროდუქციის ხაზით შეასრულა 102,1 პროცენტით, ხოლო მზა პროდუქციის ხაზით — 95,5 პროცენტით. ეს მიღწევა სტახანოვური და მრავალდაზგოსნური მოძრაობის წარმატებით გაშლის შედეგია. ფაბრიკაში არის დაახლოებით 600 სტახანოველი და 96 მრავალდაზგოსანი.

კონსტიტუციის დღის საუკეთესოდ შეხვედრისათვის გაჩაღებულ შეჯიბრებაში პირველობას საქსოვ საამქროში ინარჩუნებს ფეიქარი ამხ. მარიამ ბონდარენკო, რომელიც 4 დაზგაზე მუშაობს. იგი ცვლის ნორმას ასრულებს 110-დან 120 პროცენტამდე. ნორმას 115 პროცენტით ასრულებენ მრავალდაზგოსანი ფეიქარი მარიამ ვორობიოვა და სხვები.

ხარკოვის მაუდის ფაბრიკასთან დადებული სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებით, თბილისის მემაუდეებმა ვალდებულება იკისრეს წლიური გეგმა 20 დეკემბრამდე შეესრულებინათ. ამჟამად ფაბრიკამ გადასინჯა ეს ვადა და ვალდებულება იკისრა, წლიური გეგმა საერთო და მზა პროდუქციის ხაზით 15 დეკემბრისათვის შეასრულოს და წლის დამლევამდე გეგმის გადამეტებით 50 ათასი მეტრი სხვადასხვა ქსოვილი გამოუშვას.

გუშინ მიღებულ იქნა დეპეშა, რომ უახლოეს ხანში თბილისს ჩამოვა ოდესის მაუდის ფაბრიკის დელეგაცია. იგი თბილისის მაუდის ფაბრიკასთან 1941 წლისათვის დასდებს სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებას.

(საქდესი).

ვადაზე ორი თვით ადრე

ჟუთაისი, 4 დეკემბერი (საქდესი). ბაქრაძის სახელობის აბრეშუმის კომბინატის მუშათა კოლექტივი წარმატებით შეხვდა სტალინური კონსტიტუციის დღეს. კომბინატმა საერთო პროდუქციის გამოშვების 11 თვის გეგმა 103,5 პროცენტით შეასრულა, ხოლო შრომის ნაყოფიერების ზრდისა კი — 110,7 პროცენტით.

საგრძნობ საამქროში ხერ კიდევ 25 ოქტომბერს შეასრულა წლიური გეგმა და — 4 დეკემბრისათვის გეგმის გადამეტებით გამოუშვა 1000 კილოგრამი აბრეშუმის ნაგრეხი. წლიური გეგმა გადაჭარბებით შეასრულა აგრეთვე საქსოვმა საამქრომ.

კონსტიტუციის დღისადმი მიძღვნილ შეჯიბრებაში დაწინაურდნენ სამდაზგოსანი სტახანოველები ლუბა ხნიკინა, იუსტინა სახუკი და მრავალი სხვა, რომლებმაც წლიური გეგმები 123-136 პროცენტით შეასრულეს.

7.400.000 კილოვატსაათი ენერგია

სტალინის სახელობის რიონჰესის კოლექტივი, რომელიც წარმატებით აგრძელებს შეჯიბრებას მოძმე უკრაინის რესპუბლიკის ლენინის სახელობის დნეპრჰესთან, ახალ საჩუქრებს უმზადებს დიადი სტალინური კონსტიტუციის ოთხი წლისთავს.

ელადგურის საამქროებსა, ბრიგადებსა, ინჟინერ-ტექნიკოსებსა და მუშებს შორის გაჩაღებულია სოციალისტური შეჯიბრება.

წინასაოქტომბრო შეჯიბრებაში გამარჯვების შემდეგ, რაც თერთმეტი თვის გეგმის 36 დღით ადრე შესრულებით დაგვირგვინდა, რიონჰესმა მიმდინარე წლის საწარმოო დავალება 20 ნოემბერს წარმატებით გაანაღდა. სადგურის კოლექტივმა თავის ახალ ვალდებულად იკისრა 5 დეკემბრისათვის გეგმის ზევით მისცეს ქვეყანას შვიდი მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, ხოლო წლის ბოლომდე თუთხმეტი მილიონი კილოვატსაათი.

რიონჰესელები ამ ვალდებულების სასახელოდ ასრულებენ. კონსტიტუციის დღისათვის ნაკისრი ვალდებულება გადაჭარბებით არის შესრულებული. სადგურმა 2 დეკემბრისათვის ქვეყანას მისცა 7.400.000 კილოვატსაათი ენერგია.

სადგურის კოლექტივი ახლა იმისთვის იბრძვის, რომ წლის დამლევამდე გეგმის გადაჭარბებით გამოიმუშავონ 8 მილიონი კილოვატსაათი ენერგია.

ა. ჯარხალაშვილი

წლიურ გეგმას ვადამდე შევასრულებთ

თბილისის ლ. პ. ბერიას სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკა საწარმოო გამარჯვებით ხვდება სტალინური კონსტიტუციის დღეს. მეორე კორპუსის მუშათა კოლექტივმა ნოემბერში ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 170.200 წყვილი ფეხსაცმლისა გამოუშვა 182.440 წყვილი, რაც გეგმის 107,2 პროცენტს შეადგენს. პირველი კორპუსის კოლექტივმა ნოემბერში გეგმის გადამეტებით ქვეყანას მისცა 11.600 წყვილი ფეხსაცმელი.

მესამე კორპუსმა, რომელსაც ახლად დაწინაურებული ამხ. ა. ჩქარეული ხელმძღვანელობს, გეგმის გადამეტებით 11.500 წყვილი ფეხსაცმელი გამოუშვა, მათ შორის 85 პროცენტი პირველი ხარისხისაა.

ფაბრიკამ ამ საწარმოო მაჩვენებლებს მიაღწია საამქროებში შრომის დისციპლინის განმტკიცებისა და სამუშაო საათების შემჭიდროების, აგრეთვე ახალი, უნარიანი, შრომისმოყვარე კადრების დაწინაურების შედეგად.

ფაბრიკის კოლექტივი ამ მიღწევებით როდი კმაყოფილდება; პირველი, მეორე და მესამე კორპუსების კოლექტივებმა ვალდებულება აიღეს წლიური გეგმა 25 დეკემბრისათვის შეასრულონ.

გრ. ნანეიშვილი

ახალი წარმატებებისაკენ

ამ დღეებში თბილისის რაიონის აგჭალის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობამ ზეიმით აღნიშნა თავისი არსებობის 10 წლისთავი, შეაჯამა ამ ხნის მანძილზე მოპოვებული მიღწევები და სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაბმის მიზნით წერილით მიმართა უკრაინის სსრ ზაპოროჟიეს ოლქის მიხაილოვკის რაიონის კოლმეურნეობა „ლენინის ხსოვნას“.

წერილში ნათქვამია, რომ სასოფლო - სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების ურყევად გატარების შედეგად განუხრელად იზრდება კოლმეურნეობისა და კოლმეურნეთა შეძლებულობა. 1939 წელს კოლმეურნეობის ფულადი შემოსავალი 830.335 მანეთს უდრიდა, წელს კი იგი უკვე აღწევს 1.500.000 მანეთს. თვითეულ შრომადღეზე 1939 წელს 5 მანეთი მივიღეთ, წელს კი მარტო ფულად მივიღებთ არანაკლებ 9 მანეთისა.

კოლმეურნეობაში გაერთიანებულია 340 კომლი. სახელმწიფო აქტით სამუდამო სარგებლობაში გვაქვს 3.600 ჰექტარი მიწა. გვყავს 136 სული მუშა პირუტყვი, 41 ცხენი. გვაქვს 2 ავტომანქანა, ერთი მოტოციკლი, ხეხილის ბაღს 20 ჰექტარზე მეტი უჭირავს, ვენახს—15-მდე ჰექტარი. კოლმეურნეობამ წელს ბოსტნეული 39 ჰექტარზე დასთესა, მარცვლეული—380 ჰექტარზე მოწინავე აგროტექნიკის საფუძველზე კოლმეურნეობამ უკანასკნელი 3 წლის მანძილზე ჰექტარზე საშუალოდ მიიღო კურკოვანთა მოსავალი 62 ცენტნერი, კიტრი—72,9, სხვადასხვა ბოსტნეული—76,8 ცენტნერი და სხვ. მიღწეული წარმატებებით კოლმეურნეობა მონაწილეობდა 1939 და 1940 წლების სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში. მთავარი საგამოფენო კომიტეტის მიერ მას მიენიჭა მეორე ხარისხის დიპლომი.

კოლმეურნეობას დიდი წარმატებები აქვს მოპოვებული მეცხოველეობაში. ნაცვლად 1937 წლის 1380 ლიტრისა, თითო საფურაჟე ძროხაზე გასულ წელს აქ 1.846 ლიტრი რძე მიიღეს, წელს კი 2.000 ლიტრზე მეტი. თვითეული ცხვრისაგან, ნაცვლად 1937 წლის 2 კილოგრამისა, მიღებულია 3,1 კილოგრამი მატყლი.

კოლმეურნეობა ყოველთვის დროულად და პირნათლად ასრულებს მარცვლეულის, ხორცის, რძის, მატყლის, თივის ჩაბარების და სხვა სახელმწიფო ვალდებულებებს.

— მაგრამ—სწერენ ავჭალელი კოლმეურნეები — მიღწეულით ჩვენ როდი ვკმაყოფილდებით. ქართლის რაიონებში სოფლის მეურნეობის, განსაკუთრებით სამრეწველო მებოლეობისა და მევენახეობის, შემდგომი აღმავლობის ღონისძიებათა შესახებ სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1940 წლის 15 ოქტომბრის დადგენილების სპასუხოდ ჩვენ უკვე გადავდგით პრაქტიკული ნაბიჯები. კოლმეურნეობა იბრძვის იმისათვის, რომ 1945 წლისათვის ხეხილის ბაღების ფართობი ავიყვანოთ 100 ჰექტარამდე, ვენახისა—85 ჰექტარამდე, პირუტყვის საერთო სულადობა გავადიდოთ 8.364-მდე და მივაღწიოთ კიდევ უფრო მაღალ პროდუქტიულობას, ფუტკრის ოჯახთა რიცხვი ავიყვანოთ 365-მდე და თვითეულ სკაზე მივიღოთ 45 კილოგრამამდე თაფლი.

— ჩვენ მთელი მუშაობა წარვმართეთ იმგვარად, რომ უახლოეს დროში ჰექტარზე მივიღოთ 80 ცენტნერი ბოსტნეული, თავთავიანი მარცვლეული—13 ცენტნერი და სიმინდი—არანაკლებ 22 ცენტნერისა, მივაღწიოთ ხეხილისა და ვენახის ბარაქიან მოსავალს.

— ურყევი სტალინური მეგობრობით შეკავშირებულნი, დიად საბჭოთა ხალხთან ერთად, ჩვენ არ დავზოგავთ ძალასა და ენერგიას ჩვენი ქვეყნის ძლიერების შემდგომი განმტკიცებისათვის, კოლმეურნეობისა და კოლმეურნეთა კიდევ უფრო მაღალი შემოსავლიანობისათვის. ასე ამთავრებენ უკრაინელ კოლმეურნეებისადმი გაგზავნილ თავიანთ წერილს ავჭალელი კოლმეურნეები.

სტალინური კონსტიტუციის დღის აღსანიშნავად

(ციათურა, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

ჭიათურის მარგანეცის მრეწველობა სტალინური კონსტიტუციის დღეს ახალი წარმატებებით შეხვდა. ორჯონიკიძის, დიმიტროვისა და ვოროშილოვის სახელობის ქარხანა-მაღაროებში სახალხო დღესასწაულის წინ ფართოდ გაიშალა შეჯიბრება, ამ მაღაროებმა ნოემბერი გეგმის შესრულების მაღალი მაჩვენებლებით დაამთავრეს და კიდევ უფრო დიდ წარმატებას აღწევენ დეკემბერში.

ორჯონიკიძის სახელობის მაღაროში მრავალ სანგრევზე მომუშავე ნიკოლოზ ჰიღლაძე ყოველდღიურად გეგმას 220-250 პროცენტით ასრულებს.

კაგანოვიჩის სახელობის მაღაროში ორდენოსანი პ. ბოყოველის უბანმა ალექსი სემივოლოსის მუშაობის სტილის დანერგვით გასული თვის გეგმა 110 პროცენტით შეასრულა.

სტალინური კონსტიტუციის დღეს — 5 დეკემბერს ექსპლოატაციაში გაიშვება მარგანეცის გამამდიდრებელი ახალი ქარხანა, მოწყობილი უახლესი მექანიკით. ახალი ქარხანა საათში მიიღებს 80 ტონა ნედლეულს, ათი პროცენტით შეამცირებს დანაკარგებს და საერთოდ მოგვცემს მაღალხარისხიან მარგანეცს.

დაკვრითი წესით სწარმოებს და ამ დღეებში დამთავრდება გზატკეცილის მიყვანა კაგანოვიჩის სახელობის მაღაროებამდე.

ჭიათურის ქარხანა-მაღაროებში ფართოდ არის გაშლილი მუშაობა, რათა მაღაროებში მომზადებული შეხვდნენ ახალ სამეურნეო წელს.

ტყიბული. სურათზე: ალექსი სემიონოვის მეთოდით მრავალ სანგრევში მუშაობის ინიციატორები, ლენინის სახელობის მაღაროს სტახანოველები (მარცხნიდან მარჯვნივ): ვარლამ გაბადაძე (საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი), მარგალიტა ალფაიძე (კომკავშირელი) და მწერალი სევერიან ქათამაძე. ფოტო დ. საბელაშვილისა.

როგორ დავამჯობინეთ სტალინური კონსტიტუცია

4 წელი შესრულდა მას შემდეგ, რაც დამტკიცებულ და მიღებულ იქნა საბჭოთა ხალხის თავისუფლების დიადი ქარტია—სტალინური კონსტიტუცია. 4 წლის წინათ კრემლის დარბაზის - ტრიბუნიდან გაისმა დიდი სტალინის სიტყვა მსოფლიოში უველაზე დემოკრატიული კონსტიტუციის შესახებ.

სიტყვის დიდი ოსტატი უნდა იყოს ადამიანი, რომ შესძლოს იმ აღფრთოვანებისა და სიხარულის გადმოცემა, რომელიც განიცადა ყრილობის უველა დელეგატმა. რა დაძაბული ყურადღებით ვუსმენდით ჩვენ — დელეგატები დიდი მასწავლებლის ბრძნულ სიტყვებს!...

o

23 ნოემბრის საღამო იყო მოსკოვში რომ ჩავედით. დედაქალაქმა გულთბილად მიგვიღო. გაჩირაღდნებული ქალაქი ღამით თვალს გვჭრიდა და ისეთ სანახობას წარმოადგენდა, გეგონებოდათ, ვარსკვლავებით მოჭედილი ცა დედამიწას მოჰფენიაო.

გათენდა 25 ნოემბერი, რომელსაც მოუთმენლად ველოდით. ჩვენი აზრი და გონება დიდი სტალინის გარშემო ტრიალებდა...

საბჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობა 25 ნოემბრის საღამოს ხუთ საათზე უნდა გახსნილიყო, მაგრამ დელეგატები საქართველოდან ისე, როგორც სხვები, ორი საათით ადრე გავშურეთ კრემლისაკენ, აგერ წითელი მოედანი და ისტორიული კრემლი. ჩვენ უკვე დარბაზში ვართ. საუცხოო სანახავია დარბაზი. უზარმაზარი, გაჩირაღდნებული, ყოველი დელეგატისათვის მიკუთვნილი ადგილით და თვითეულისათვის რადიოთი. დარბაზი გაჭედილია დელეგატებით. დავიკავეთ ჩვენი ადგილი ტრიბუნიდან მარცხნით. უველას ყურადღება საათის ისრისაკენაა მიმართული... საათმა დარეკა ხუთი...

პრეზიდიუმში გამოჩნდნენ ამხანაგები სტალინი, მოლოტოვი, კალინინი, ვოროშილოვი, კაგანოვიჩი და სხვები, რომელთა დანახვაზე იმართება ოვაციები, უველა ფეხზე დგება და ტაშის ცემაში გაისმის შეძახილები საბჭოთა ხალხების უველა ენაზე. ჩემს აღფრთოვანებას საზღვარი არა აქვს. ძლივს დაამშვიდა დარბაზი ამხ. კალინინმა და სხდომის გახსნის შემდეგ სტალინს მისცა სიტყვა, დარბაზი უფრო მძლავრად ჭეხს...

ტაშისცემა და შეძახილები დიდხანს არ სცხრება. უცბად უველა სმენად გადაიქცა. ამხანაგმა სტალინმა დაიწყო მოხსენება. სულგანაბული უსმენს მთელი დარბაზი... და განა მარტო ჩვენ, დარბაზში მყოფნი! დიდი ბელადის ამ სიტყვას სულგანაბული უსმენდა მთელი საბჭოთა კავშირი, მთელი მშრომელი კაცობრიობა. დარბაზის კედლები აღარ არსებობენ... ბრძენმა, დიდმა გენიოსმა სტალინმა უველას ყურადღება მიიპყრო.

სრული 2 საათი ილაპარაკა ამხანაგმა სტალინმა.

ეჭვს დღეს გაგრძელდა კამათი დიდი სტალინის მოხსენების ირგვლივ. ეს იყო ერთიმეორეზე უკეთესი, წარმტაცი მოთხრობები, თუ შეიძლება ასე ითქვას, სხვადასხვა ფრონტზე გამარჯვებული სოციალიზმის შესახებ.

კამათობა ვამთავრებდით, მისალმებანი გაიკითხეს სარედაქციო კოშკიას წევრებმა სიკ... აღარ გამოვაცხადებ ჩემი გვარიც... სისხლსრულს დავსომაყის ფრანგის ბანგარ არა აქვს.

3 დეკემბერს შევიკრიბეთ სარედაქციო კომისიის წევრები სვერდლოვის დარბაზში — კონსტიტუციის ტექსტის საბოლოოდ დასადგენად.

სრულ სამ საათზე შემოვიდნენ დარბაზში სტალინი, ორჯონიკიძე, მოლოტოვი. ოვაციები, ტაშის ცემა და შეძახილები. უველას გვქონდა სტალინური კონსტიტუციის პროექტი, რომელსაც მუხლობრივად კითხულობდა დიდი სტალინი და გვეკითხებოდა დამატება-შესწორებებზე. რაოდენი სისადავე და ამავე დროს სიდიადე იყო ამ მუშაობაში! ისეთი განწყობილება შეიქმნა დიდმა სტალინმა, თითქოს ძველ ამხანაგებში ვისხედით და დროდადრო ნაწერს ვასწორებდით. საქმე იმაშია, რომ სტალინს განსაცვიფრებელი მოქცევა და ღიმილი ახასიათებს და მასთან თავს ისე გრძნობ, როგორც დიდხნის მეგობართან: მარტივად და ძალდაუტანებლად.

ვინ დავიწყებს სტალინის ღიმილს, როცა ის მიუბრუნდა ერთ „ჯიუტ“ დელეგატს, რომელიც ტრიბუნას არ შორდებოდა და ცდილობდა აუცილებლად შეეტანა შესწორება ერთერთ მუხლში, მიუხედავად იმისა, რომ კომისიამ მისი წინადადება უარჰყო. დიდი სტალინი მიუბრუნდა მას, ჩვენზე მეუთითა და უთხრა: „მათ ჰკითხე, ჩემო კარგო, რომ არ ღებულობენ ამ შესწორებას, მე რა გიყო!“.

დამთავრდა სხდომა. უველანი ავდექით, მაგრამ წასვლა არ გვინდა, მივჩერებივართ ამხანაგ სტალინს. აგერ ამხ. კორჩაგინა-ალექსანდროვსკაია და დემჩენკო მიემართებიან სტალინისაკენ. ჩვენც მათ მივდევთ. შემოვეხვიეთ გარს დიდ სტალინს. ისინი ესაუბრებიან... ჩვენ კი მივჩერებივართ და ვუსმენთ.

5 დეკემბერს განახლდა ყრილობის სხდომა, რომელზედაც დამტკიცდა კონსტიტუციის ტექსტი.

4 წელიწადი შესრულდა მას შემდეგ, რაც დიდი სტალინის ხელმძღვანელობით დამტკიცებულ იქნა მსოფლიოში უველაზე დემოკრატიული კონსტიტუცია. რამდენი სარეკორდო მონაპოვარი გვაქვს ამ ხნის განმავლობაში სოციალისტურ მშენებლობის უველა ფრონტზე!

ჩვენ, საბჭოთა საქართველოს ბედნიერი მასწავლებლები, სიყვარულისა და თავდადების უსაზღვრო გრძნობას განვიცდით ჩვენი უძლეველი სოციალისტური სამშობლოსა და დიდი სტალინისადმი.

სიტყვას ვიძლევით, რომ გავამართლებთ პარტიისა და ხელისუფლების ნდობას, ავამაღლებთ აკადემიური წარმატების რიცხობრივ-ხარისხობრივ მაჩვენებლებს სწავლა-აღზრდის საქმეში, უფრო შევამჭიდროებთ რიგებს ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის გარშემო, საყვარელი ბელადის დიდი სტალინის გარშემო.

ალ. სანიკიძე

საბჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობის დელეგატი.

ლ. მანდელშტამი

გამარჯვებული სოციალიზმის კონსტიტუცია

1936 წლის 5 დეკემბერს საბჭოების სრულიად-საკავშირო საგანგებო VIII ყრილობამ მიიღო სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუცია (ძირითადი კანონი), რომლის გენიალური შემომქმედი არის ამხანაგი სტალინი.

სტალინურმა კონსტიტუციამ დაასაწყისა მისცა ახალ ერას კაცობრიობის ისტორიაში. ეს არის „ისტორიული დოკუმენტი, რომელიც მარტივად და სხარტად, თითქმის ოქმის სტილით ლაპარაკობს სსრ კავშირში სოციალიზმის გამარჯვების ფაქტებზე, კაპიტალისტური მონობისაგან სსრ კავშირის მშრომელთა განთავისუფლების ფაქტებზე, სსრ კავშირში გაშლილი, ბოლომდე თანმიმდევარი დემოკრატიის გამარჯვების ფაქტებზე“ (სტალინი).

სტალინური კონსტიტუცია განსაზღვრავს, რომ სსრ კავშირი წარმოადგენს მუშათა და გლეხთა სოციალისტურ სახელმწიფოს, რომ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოები, აღმოცენებულნი და განმტკიცებულნი კაპიტალისტთა და მემამულეთა ძალაუფლების დამხობისა და პროლეტარიატის დიქტატურის მოპოვების შედეგად, შეადგენენ სსრ კავშირის პოლიტიკურ საფუძველს. სსრ კავშირის ახალმა ძირითადმა კანონმა მთლიანად აღმოფხვრა საარჩევნო კანონის ყოველგვარი შეზღუდვები, რომლებიც დარჩენილი იყო იმ პერიოდიდან, როდესაც ჩვენს ქვეყანაში კაპიტალისტური ელემენტები ჯერ კიდევ არ იყვნენ ლიკვიდირებულნი, და შემოიღო საყოველთაო, პირდაპირი, თანასწორი საარჩევნო უფლება ფარული კენჭისყრით.

სტალინური კონსტიტუცია გამოდის იქიდან, რომ უველა მოქალაქენი დამოუკიდებლად მათი ნაციონალური წარმოშობისა და რასიული კუთვნილებისა თანასწორი არიან თავის უფლებებში, რომ არ არსებობს განსხვავება უფლებებში მამაკაცებსა და ქალებს შორის, მშრომელთა და არამშრომელთა, გაწათლებულთა და გაუნათლებელთა, „ბინადართა“ და „არაბინადართა“ შორის.

სოციალიზმის უდიდეს გამარჯვებებზე დაყრდნობით, სტალინურმა კონსტიტუციამ კანონმდებლობით განუმტკიცა სსრ კავშირის მოქალაქეთ მათ მიერ უკვე მოპოვებული უფლებანი შრომისა, დასვენებისა, მოხუცებულობაში, ავადმყოფობისა და შრომისუნარიანობის დაკარგვის შემთხვევაში მატერიალური უზრუნველყოფისა, განათლების უფლება, სინდისის თავისუფლება, სიტყვის, კრებების, ბეჭდვითი სიტყვის, მიტინგების თავისუფლება, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში გაერთიანების უფლება, პიროვნების, ბინის ხელშეუხებლობა და სხვ.

საბჭოთა ხალხისა და სოციალისტური სახელმწიფოს ინტერესებისათვის კონსტიტუცია სსრ კავშირის მოქალაქეებს სერიოზულ მოვალეობებსაც აკისრებს. საბჭოების ქვეყნის თვითეული მოქალაქე ვალდებულია დაიცვას სსრ კავშირის კონსტიტუცია, შეასრულოს კანონები, დაიცვას შრომის დისციპლინა, პატიოსნად მოეკიდოს საზოგადოებრივ მოვალეობას, პატივს სცემდეს სოციალისტური საერთო ცხოვრების წესებს. „სსრ კავშირის თვითეული მოქალაქე ვალდებულია გაუფრთხილდეს და განამტკიცოს საზოგადოებრივი, სოციალისტური საკუთრება, როგორც საბჭოთა წყობილების წმინდათა-წმინდა და ხელშეუხებელი საფუძველი, როგორც სამშობლოს სიმდიდრისა და ძლიერების წყარო, როგორც უველა შრომელის შეძლებული და კულტურული ცხოვრების წყარო“. განსაზღვრავს რა, რომ საყოველთაო სამხედრო ვალდებულება წარმოადგენს კანონს, კონსტიტუცია სამშობლოს დაცვას აცხადებს სსრ კავშირის თვითეული მოქალაქის წმინდათა-წმინდა მოვალეობად. შრომა სსრ კავშირში „წარმოადგენს შრომისუნარიანი თვითეული მოქალაქის მოვალეობას და ღირსების საქმეს პრინციპის მიხედვით: „ვინც არ მუშაობს, ის ვერც სჭამს“.

სტალინური კონსტიტუციის დროშით საბჭოთა ხალხმა, დიდი სტალინის გენიით აღფრთოვანებულმა, სოციალიზმის ახალ, დიად გამარჯვებებს მიაღწია.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნებმა, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების არჩევნებმა, მშრომელთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებმა დაამთავრეს სოციალისტური საზოგადოების სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების სისტემის დემოკრატიზაცია და აგება. ამ არჩევნებში ამომრჩეველთა თითქმის საყოველთაო მონაწილეობა, მათ მიერ კომუნისტებისა და უპარტიოების სტალინური ბლოკის კანდიდატებისათვის ხმის ერთსულოვნად მიცემა იყო ბრწყინვალე დემონსტრაცია საბჭოთა ხალხის მორალურ - პოლიტიკური ერთიანობისა, ხალხთა ურღვევი მეგობრობისა, საბჭოთა ადამიანების მჭიდროდ შეკრულობის ბოლშევიკური პარტიისადმი, სტალინისადმი.

სოციალისტური სახელმწიფოს მთელი სამეურნეო-ორგანიზატორული საქმიანობა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა შესაბამისად ამჟამად მიმართულია სსრ კავშირის ძირითადი ეკონომიური ამოცანის შესრულებისაკენ—უახლესი 10-15 წლის განმავლობაში ეკონომიურად დავეწიოთ და გავუსწროთ ევროპის უველაზე განვითარებულ კაპიტალისტურ ქვეყნებს და ამერიკის შეერთებულ შტატებს.

ამ ამოცანის გადაჭრით ჩვენ სსრ კავშირს გადავაქცევთ უველაზე მოწინავე ქვეყნად მსოფლიოში და „მივიღებთ შესაძლებლობას გადავიდეთ კომუნიზმის პირველი ფაზიდან მის მეორე ფაზაში“ (სტალინი).

სტალინური კონსტიტუციის მზის ქვეშ სსრ კავშირის ცხოვრების მეოთხე წელი, რომელიც გაჩაღებული ახალი იმპერიალისტური ომის რთულ საერთაშორისო ვითარებაში მიმდინარეობდა, შესანიშნავ გამარჯვებათა წელი იყო. გაფართოვდა და კიდევ უფრო მეტად განმტკიცდა მუშათა და გლეხთა დიადი, მრავალეროვანი სოციალისტური სახელმწიფო.

1939 წლის სექტემბერში პოლონელი პანების უღლიდან ჩვენი თვისტომი ძმების უკრაინელებისა და ბელორუსების განთავისუფლებასთან და უკრაინისა და ბელორუსიის დასავლეთი ოლქების ტერიტორიაზე საბჭოების ხელისუფლების დამყარებასთან დაკავშირებით საბჭოთა კავშირის მოსახლეობა 13 მილიონი კაცით გაიზარდა.

ჩვენი მამაცი წითელი არმიის მიერ ფინეთის თეთრგვარდიელთა განადგურების შემდეგ კარელიის ასსრ გარდაქმნილ იქნა კარელო-ფინეთის სს რესპუბლიკად და მას გადაეცა ნაწილი იმ ტერიტორიისა, რომელიც საზავო ხელშეკრულების თანახმად ფინეთმა სსრ კავშირს გადასცა.

1940 წლის ივნისში ბრძნული სტალინური საგარეო პოლიტიკის მეოხებით რუმინეთის ბოიარინთა ბატონობისაგან განთავისუფლებულ იქნენ ბესარაბია და ჩრდილოეთი ბუკოვინა. სსრ კავშირის შემადგენლობაში ბესარაბიის ტერიტორიის მოქცევამ და მოლდაველი ხალხის შემოერთებამ გაძლიერა ახალი მოკავშირე რესპუბლიკის—მოლდავეთის სს რესპუბლიკის შექმნა.

1940 წლის ზაფხულში ლიტვის, ლატვიისა და ესტონეთის ხალხებმა, სოციალიზმის ქვეყნისადმი მხურვალე სიმპატიით და მშვიდობიანობისადმი მისწრაფებით გამსჭვალულებმა, დაამხეს თავიანთი ბურჟუაზიული პლუტოკრატიული მთავრობები, რომლებიც იმპერიალისტებს მიეყიდნენ, და ერთსულოვნად გამოაცხადეს საბჭოთა ხელისუფლება. ლიტველი, ლატვიელი და ესტონელი ხალხების ნება-სურვილის თანახმად და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს გადაწყვეტილების შედეგად ლიტვა, ლატვია და ესტონეთი შევიდნენ სსრ კავშირში მოკავშირე საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების უფლებებით.

ამრიგად, სსრ კავშირის მოსახლეობა 23 მილიონი კაცით გაიზარდა. დიადი საბჭოთა კავშირი, რომელიც 193 მილიონ სულ მოსახლეობაზე მეტს ითვლის, წარმოადგენს საბჭოთა ხალხების მეგობრობის შესანიშნავ ნიმუშს, 16 მოკავშირე რესპუბლიკის ურღვევ ძმურ ოჯახს.

ახალი საბჭოთა ოლქებისა და რესპუბლიკების მაგალითზე ნათლად სჩანს სოციალისტური წყობილების დიადი გარდამქმნელი და შემოქმედებითი ძალა.

საკმარისი იყო უკრაინისა და ბელორუსიის დასავლეთი ოლქების ერთი წლის თავისუფალი არსებობა, რომ გამოცოცხლებულიყვნენ ადამიანები, გამოცოცხლებულიყვნენ სოფლები და ქალაქები. განთავისუფლებული ოლქების ქალაქებში უკვე აღარ არის უმუშევრობა, სოფლებში აღარ არიან უმიწო გლეხები. გლეხები სამუდამოდ განთავისუფლდნენ საუკუნოებრივი კაბალისაგან. საბჭოთა ხელისუფლებამ ჩამოართვა მემამულეებს მიწა და იგი მშრომელ მხვნელ - მთესველებს დაურიგა. მარტო ლატვიაში უმიწო და მცირემიწიანმა გლეხებმა თავის სარგებლობაში მიიღეს 550 ათასამდე ჰექტარი მიწა. მრავალი ასეული ათასი ჰექტარი მიწა მიიღეს ლიტვის, ესტონეთის, ბესარაბიისა და ჩრდილოეთ ბუკოვინის გლეხებმა.

1940 წელმა მოკავშირენი ახალი უდიდესი წარმატებანი სამეურნეო მშენებლობის დარგშიც. სოციალისტური მრეწველობა წლიურ გეგმას ვარაუდით შეასრულებს 13.6 მილიარდი მანეთის მატებით, ანუ 11 პროცენტით უფრო მეტით, ვიდრე 1939 წელს (უკრაინისა და ბელორუსიის ოლქებისა და ახალი მოკავშირე რესპუბლიკების მრეწველობის ჩათვლულად). მარცვლეულ კულტურათა საერთო მოსავალი უახლოვდება 7 მილიარდ ფუთს.

მუშები, მოსამსახურეები, კოლმეურნეები გატაცებული არიან კეთილშობილი მისწრაფებით მთელი თავისი ძალები და ცოდნა მოახმარონ სოციალისტური სამშობლოს სამეურნეო და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცებას. ახალი გამარჯვებებით აღინიშნა განვითარება სტახანოვური მოძრაობისა, რომელმაც უკვე მოიცვა მუშათა კლასის ერთი მესამედი და სოფლის მილიონობით მშრომელნი.

მეორე იმპერიალისტური ომის ვითარებაში, რომელიც უფროდაუფრო ფართოვდება, ჩვენი სამშობლოსათვის გაიზარდა ომის საფრთხე. ჩვენ უნდა დავემზადოთ კიდევ უფრო მეტი სამრეწველო პროდუქცია, ყოველმხრივ უნდა განვამტკიცოთ სსრ კავშირის თავდაცვითი და სამეურნეო ძლიერება.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 26 ივნისის ბრძანებულება ახალი დიდი წინწადგმული ნაბიჯია საბჭოთა კავშირის თავდაცვითი და სამეურნეო ძლიერების განმტკიცების, სოციალისტური შრომის დისციპლინის განმტკიცების საქმეში. ბრძანებულების განხორციელება უკვე იძლევა შედეგებს. მიმდინარე წლის მეორე ნახევარში ემჩნევა სამრეწველო პროდუქციის მნიშვნელოვანი ზრდა. ამასთან ერთად სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 10 ივლისის ბრძანებულების საფუძველზე ჩაღდება შეუპოვარი ბრძოლა პროდუქციის მაღალი ხარისხისათვის.

ჩვენი სოციალისტური მრეწველობის შემდგომი განვითარებისათვის განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებს სახელმწიფო შრომითი რეზერვების შესახებ და ინჟინრების, ტექნიკოსების, ოსტატების, მოსამსახურეებისა და კვალიფიციური მუშების ერთი საწარმოდან და დაწესებულებიდან მეორეში სავალდებულო გადაყვანის წესის შესახებ.

უველაფერი ეს კიდევ უფრო მეტად განამტკიცებს სსრ კავშირის ეკონომიურ და პოლიტიკურ პოზიციებს კაპიტალისტური გარემოცვის წინაშე.

სტალინური კონსტიტუციის მეოთხე წელს ჩვენი ქვეყანა დღესასწაულობს იმ მომენტში, როდესაც ახალი მოკავშირე რესპუბლიკების ხალხები ემზადებიან თავიანთი დიადი უფლების განხორციელებისათვის — ერთიანი საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოში—სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში თავიანთი საუკეთესო შვილების არჩევისათვის. მოლდავეთის, ლიტვის, ლატვიისა და ესტონეთის სს რესპუბლიკებიან სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში არჩევნები დანიშნულია 1941 წლის 12 იანვრისათვის.

ფართოდ გაიშალა მშრომელთა დეპუტატების აღგილობრივი საბჭოების არჩევნების საარჩევნო კამპანია კარელიის სს რესპუბლიკაში და უკრაინის სსრ და ბელორუსიის სსრ დასავლეთ ოლქებში.

ეს საარჩევნო კამპანია კიდევ უფრო ამაღლებს განთავისუფლებულ ხალხთა პოლიტი

გაუმარჯოს დიად სჯალინურ კონსტიტუციას!

„უუს-იღმი“

...მიხეილ ადამსონი სტოვებდა მშობლიურ ესტონეთს. ცრემლით ეთხოვებოდა ნაცნობ ადგილებს და მიდიოდა მორს; სად, თვითონაც არ იცოდა. ქვეყანა დიდია, სადმე თავს მაინც გამოიკეძებს კაცია,—ფიქრობდა. ეს მიწა თუმცა ცრემლით და ტანჯვით იყო სავსე, მაგრამ მაინც მშობლიური მიწა იყო. უჭირდა მისი სამუდამოდ მიტოვება, მაგრამ მეტი გზა არ იყო; შიმშილით სიკვდილი ელოდა უმიწო და უუფლებო კაცს. მიწა იყო ესტონეთში, მაგრამ არა მისთვის...

...ჰანც ლემკესაც მიეტოვებინა უფლაფერი და დღიური ლუკმაპურის საშოვრად წამოსულიყო.

მიწას იძებნენ ფეხის ადგმიდანვე და ეგონათ იპოვნეს იგი სადღაც შორს. შავი ზღვის სანაპიროზე, მაგრამ მოსტყუვდნენ. მიწას იქაც ჰყავდა პატრონი... ადგილობრივი ფეოდალები.

თავისუფალი მიწის საპოვნელად გადმოხვეწილნენ ისინი ესტონეთიდან, მაგრამ თავისუფალი მიწა, გლეხკაცს რომ ნამდვილად ეკუთვნოდა, იმ დროს არ იყო.

○

მდინარე კოდორის ნაპირას, მის ნოყიერ დაბლობებში, აფხაზეთში ჰყვავის და იფურჩქნება ესტონური სოფელი — ესტონკა და მისი კოლმეურნეობა, რომლისთვისაც აქაურებს „უუს-იღმი“ (ახალი ქვეყანა) დაურქმევიათ.

ეს კოლმეურნეობა, რომელშიც 95 ესტონური ოჯახია გაერთიანებული, წლითი-წლობით იზრდება და ფართოვდება. ოდესღაც ღობაკი ესტონელები ახლა შეძლებულად ცხოვრობენ. სოფელმა სახე იცვალა. ძველი ქოხების ნაცვლად ახალი სახლები—ადგილით ნაშენი, ყირით შელესილი და ზეთეხრახებული სახლები აიკეს გლეხებმა.

იაკობ კოხის ოჯახს აქვნენ სოფელში, როგორც მშრომელ ოჯახს. და მართლაც მან გასულ წელს 1.464 შრომადღე გამოიმუშავა. მარტო ფულად იაკობ კოხმა 10.248 მანეთი მიიღო. წელს კი 10 თვეში ამ ოჯახმა 1.175 შრომადღე გამოიმუშავა.

ცუდი სახლი არ ედგა იაკობს, მაგრამ ოჯახმა მაინც გადაწყვიტა უკეთესი სახლის აგება და ეი გასულ წელს კიდეც შეისრულა წადილი. ახლა მისი სახლი ერთერთი საუკეთესო სახლია მთელ სოფელში. პირველი შემთხვევაა იაკობის ცხოვრებაში, რომ ასეთი დიდი საქმე მოფიქრებისთანავე შეესრულებინოს. წინათ ხომ მუდამ სახლის აგების ფიქრში იყო, მაგრამ როგორ ასწევდა ღატაკი კაცი ამოდენა ტვირთს?!

ჰენრიხ კოხიც თავდადებული კოლმეურნეა. მისმა ოჯახმა გასულ წელს 993 შრომადღის გამომუშავება შესძლო, მარტო მან 504 დღე გამოიმუშავა. ჰენრიხმაც აიგო ახალი სახლი. შეძლებულ ცხოვრებაში ერთმანეთს ცალს არ უგდებენ კოხები. და არა მარტო კოხები, ადამსონები, ლემკეები, ლეიზიგები, კუტმანები, ონნერები, ზუიცები და სხვები. ახლა მათ აქვთ მიწა, კოლმეურნეობა, გლეხკაცის ბედნიერება ხომ მიწიდან და ამ მიწაზე მოწყობილი კოლმეურნეული ცხოვრებიდან გამომდინარეობს!

ესტონკაში უკანასკნელი მცირე დროის განმავლობაში 25-ზე მეტმა კოლმეურნეობამ აიგო ახალი სახლი, ყველა კოლმეურნეულ ოჯახს ჰყავს საკუთარი ძროხა.

კოლმეურნეობა დიდი წარმატებით აწარმოებს ახალი კულტურების ათვისებას. ესტონელთათვის წინათ უცხო იყო ჩაი და ციტრუსი. ახლა კი კოლმეურნეობას ეს კულტურები გაშენებული აქვს 61 ჰექტარზე. მომავალი წლიდან ის ნაყოფს მოისხამს, რაც ერთობრივად გაზრდის კოლმეურნეთა შემოსავლიანობას. აქ დიდ ყურადღებას აქცევენ თამბაქოსაც და მარცვლეულ კულტურებს.

კოლმეურნეობის შემოსავლიანობა წლითიწლობით მატულობს. 1937 წელს იგი 165.882 მანეთს უდრიდა, 1938 წელს—440.212 მანეთს. გასულ წელს 576.376 მან., ხოლო მიმდინარე წელს—730.000 მანეთს გადააჭარბებს.

კოლმეურნეობის 4 სასაქონლო ფერმა, რომლებშიც 215 სული პირუტყვია, უკვე იწყებს შემოსავლის მოცემას.

ერთი შვილი ჰყავს მიხეილ ადამსონს. ალბერტი დაარქვა სახელად. ჰანც ლემკეს კი ქალი გაუჩნდა აქ, ამ მიწაზე. წვალებით ზრდიდნენ ადამსონები და ლემკეები თავიანთ შვილებს. ბნელ დროში დაბადებულნი მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების წლებში აღიზარდნენ კარგ ახალგაზრდებად. ალბერტი დიდა მიხეილს ალბერტის დაჭორწინება, მაგრამ ვერ გაებედათ ვერც დედმამას, ვერც შვილს. ოჯახს ირჩენა უნდა, ვინ იცის, იქნებ ვერ შეეძლოო,—შეეყოთბოდა ალბერტი.

მაგრამ ეს შეკუთხება გაიფანტა მას შემდეგ, რაც ადამსონები კოლმეურნეობაში შევიდნენ და შეძლებულად იწყეს ცხოვრება. ალბერტმა და ლემკეს ქალიშვილმა—სალომემ შეჰკრეს ახალი ოჯახი. დამოყვრდნენ ძველი მეზობლები, ერთმა ბედის ადამიანები მიხეილ ადამსონი და ჰანც ლემკე. რა სიხარულით შესცქერიან ახლა ეს მოხუცები თავიანთ პატარა შვილიშვილს. რამდენი სიხარულის მოფერება აქვს ამ პატარა გოგოს! ეს მოხუცნიც ყოფილან ერთდროს პატარა შვილიშვილები, უფათურებიათ ხელი ბაბუას წვერებში, მაგრამ არცერთს არ უგრძენია ამდენი სიხარული, რამდენსაც გრძნობს პატარა ერნა.

ალბერტმა კოლმეურნეობაში შესვლის შემდეგ აიგო ახალი სახლი, მაგრამ, რაღაც 6-7 წლის შემდეგ ეს სახლი უკვე „მოძველდა“, ვეღარ აკმაყოფილებს შეძლებული კოლმეურნის ოჯახს; და აი, ალბერტიც ფიქრობს ახალ სახლზე. მან უკვე მოიმარაგა საჭირო მასალა...

საბჭოთა ხელისუფლებამ, სტალინურმა კონსტიტუციამ აღმოფხვრა შუღლი ერთა შორის, მოსპო ჩაგვრა და თანასწორი უფლებით შემოსა საბჭოთა მიწაზე მცხოვრები ყველა ხალხი. კოლმეურნე იოჰანეს კუზმინმა ამასწინათ ცოლად შეირთო რუსი კოლმეურნე, ესტონელი ერნა ონნერი ცოლად გაჰყვა სომეხ სურენ ლუსპარიანს. და ამ ფაქტებს მხოლოდ საერთო მოწონებით შეხვდა ესტონკის ყველა მშრომელი, ღრმა მოხუცებიც კი ესწრებოდნენ ქორწილს და სიხარულით სვამდნენ ახალი ოჯახების სადღეგრძელოს.

საბჭოთა ესტონეთის მშრომელები დიდად არიან დაინტერესებულნი აფხაზეთში მყოფი ესტონელების ცხოვრებით. ამას მოწმობენ ის მრავალრიცხოვანი წერილები, რომლებიც კოლმეურნეობა „უუს-იღმში“ მოდის ესტონეთის ყველა კუთხიდან. ისინი კითხულობენ, თუ როგორ მოაწყეს აქ ესტონელებმა საკოლმეურნეო ცხოვრება, როგორია მათი ზრდა. მიხკელ ტრუმანმა ამასწინათ მიიღო წერილი თავისი დისაგან. ის სწერს იმ დიდი სიხარულის შესახებ, რასაც განიცდიან ახლა მთელი საბჭოთა ესტონეთის მშრომელები.

○

მიწა არ ჰქონდა ესტონელ მშრომელ ჯილეს. ამიტომ სტოვებდა იგი მშობლიურ მხარეს და ვეებერთელა რუსეთში ეძებდა პურს.

მიწას არ შორდებოდა მშრომელი გლეხის ფიქრი. მიწა იყო მისი ოცნება...

*

და აი, ასრულდა ეს ოცნება. სტალინურმა კონსტიტუციამ მშრომელ ხალხს მისცა მიწა. კოლმეურნეობა „უუს-იღმს“ სტალინური კონსტიტუციის ძალით სამუდამო სარგებლობაში გადაეცა 821 ჰექტარი მიწა, კოლმეურნეობის შეძლებულობის და სიუხვის წყარო.

ზ. მერკვილაძე.

სოფ. ესტონკა, აფხაზეთი.

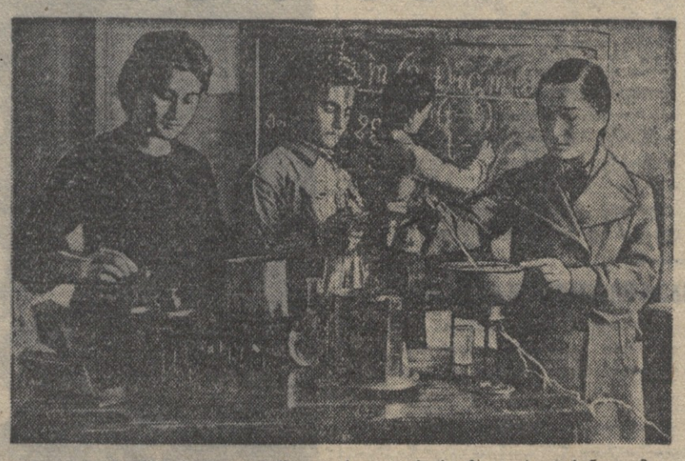

თბილისი. რკინიგზის 1-ლი საშუალო სკოლა. სურათზე: ფრიადოსანი კომკავშირელების ჯგუფი ფიზიკურ კაბინეტში (მარცხნიდან მარჯვნივ): მ. ქანდელაკი, ს. ელიზბარაშვილი, თ. შერაზადაშვილი და ა. ორჯონიკიძე (დაფასთან).

ფოტო ბ. ხოკოვიანისა (საქდესის ფოტოქრონიკა).

მოვალეობისა და ღირსების საქმე

სტალინურ კონსტიტუციაში ოქროს ასოებით არის ჩაწერილი, რომ „შრომა სსრ კავშირში წარმოადგენს შრომისუნარიანი თვითეული მოქალაქის მოვალეობისა და ღირსების საქმეს შემდეგი პრინციპის მიხედვით: „ვინც არ მუშაობს, ის არც სჭამს“.

და შემდეგ: „სსრ კავშირის მოქალაქეებს აქვთ შრომის უფლება, ესე იგი გარანტირებული სამუშაოს მიღების უფლება მათი შრომის ანაზღაურებით მისი რაოდენობისა და ხარისხის მიხედვით“.

მართლაც, მხოლოდ გამარჯვებული სოციალიზმის ქვეყნის ადამიანთა ხვედრია ეს მეტად საპატიო და კანონით განმტკიცებული უფლება. მხოლოდ სტალინურ ეპოქაში შეიძლება იშრომო თავისუფლად, ისწავლო, დაისვენო და იცხოვრო ბედნიერად, ხალისიანად. მხოლოდ ჩვენ დროში დაფასდა შრომა, შეიმოსა დიდების შარავანდედით, გადაიქცა სახელის, გმირობის, სიმამაცისა და ღირსების საქმედ.

უნებლიეთ გახსენდება მეორე იმპერიალისტური ომის ხანძარში გახვეული ჯაჭვალისტური სამყაროს მშრომელთა განაწამები და ბედკრული ცხოვრება. უმუშევრობა და სიღატაკე, შიმშილი და აწიოკება, ფაბრიკებისა და ქარხნების ქარდაკარ სიარული სამუშაოს საძებნელად, ხვალინდელი დღის შიში — აი რა არის მათი ხვედრი.

ჩვენში კი ეს, სამუდამოდ და მოუბრუნებლად, წარსულს ჩაბარდა. ჩვენს ქვეყანაში შრომა და მუშაობა მიმზიდველია, წარმტაცი, პარტიისა და მთავრობის მიერ დიდად დაფასებული. ამას სხვა რომ არაფერი იყოს, ჩვენი ქარხნის მაგალითზე ვხედავ. განა პატიოსანმა და თავდადებულმა შრომამ არ გახადა საქვეყნოდ ცნობილ ადამიანებად ამხ. მ. გეწაძე, ი. დევსურაშვილი, მ. გუგულაშვილი, ქ. ილურიძე? განა სტახანოვური, კეთილსინდისიერი შრომით არ გახდა მჭედელი ამხ. დ. ჭიჭინაძე ჩვენი ქარხნის უფროსი? იგი ხომ ახლა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი და ორგზის ორდენოსანია.

ორი სიტყვა იმაზე, თუ როგორ ვხედავთ სტალინური კონსტიტუციის დღეს. ელექტროშედუღების საქმეს ისე ვარ დაუფლებული, რომ ორთქლმავლის ცილინდრების შედუღების გეგმას ყოველთვის 400-500 პროცენტით ვასრულებ. წლიური გეგმა ჯერ კიდევ პირველი მაისისათვის შევასრულე, საშუალოდ თვეში 2.500-3.000 მანეთს ვღებულობ. ამავე დროს მაქვს ოთხი რაციონალური წინადადება, რომლებიც დიდად აუმჯობესებენ ცილინდრის შედუღების ტექნოლოგიურ პროცესს. მარტო ერთი წინადადება ქარხანას წლიურად 90.000 მანეთის ეკონომიას აძლევს. ჩემი გამომუშავება განსაკუთრებით გაიზარდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 26 ივნისის ისტორიული ბრძანებულების შემდეგ.

ჭეშმარიტად, შრომა სოციალიზმის ქვეყანაში სიმამაცის, გმირობის, სახელისა და ღირსების საქმეა.

ზ. ნადირაძე

თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ - ვაგონსარემონტო ქარხნის სტახანოველი, ორდენოსანი.

სოფ. მახინჯაურის (ბათუმის რაიონი) კაბანოვიჩის სახელობის კოლმეურნეობის სტახანოველები (მარცხნიდან მარჯვნივ) ამხ. ფადმე შარაშიძე და ასიე ბავრატ-ოღლი ჭკრეფენ მანდარინს

მიწა და შრომის უფლება

„მიწა, რომელიც კოლმეურნეობებს უჭირავთ, ემაგრება მათ უსაყიდლო და უვადო სარგებლობაში, ესე იგი სამუდამოდ“, — ასე ლაპარაკობს სტალინური კონსტიტუციის მე-8 მუხლი.

„სსრ კავშირის მოქალაქეებს აქვთ შრომის უფლება, ესე იგი გარანტირებული სამუშაოს მიღების უფლება მათი შრომის ანაზღაურებით მისი რაოდენობისა და ხარისხის შესაბამისად.

შრომის უფლება უზრუნველყოფილია სახალხო მეურნეობის სოციალისტური ორგანიზაციით, საბჭოთა საზოგადოების საწარმოო ძალთა განუხრელი ზრდით, სამეურნეო კრიზისების შესაძლებლობის აღკვეთით და უმუშევრობის ლიკვიდაციით“, — ასე ლაპარაკობს სტალინური კონსტიტუციის მე-118 მუხლი. ამიტომ ასე ზღაპრულ წალკოტად გადაუქცევიათ აჭარელ კოლმეურნეებს მიწა, რომელიც მას უვადო სარგებლობაში მისცა საბჭოთა ხელისუფლებამ.

ბეგებისა, ხოჯებისა და მოლებისაგან ჩამორთმეულ ათიათასობით ჰექტარ მიწას ჰფლობენ აჭარელი კოლმეურნეები და სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების საფუძველზე ჰქმნიან დოვლათსა და ბარაქას თავიანთი ბედნიერი ცხოვრებისათვის.

5.391 ჰექტარი ჩაის პლანტაციები, 7.725 ჰექტარი ციტრუსოვანი ნარგავები, 3.000 ჰექტარი ტუნგო, 885 ჰექტარი თამბაქო, 341 ჰექტარი ვენახი, ხეხილი და მრავალი სხვა კულტურა, მოვლილი და გახარებული კოლმეურნეთა მადლიანი მარჯვენით, პატიოსანი სტახანოვური შრომით, კოლმეურნეთა შეძლებული ცხოვრების უშრეტ წყაროდ გადაქცეულან.

214 სასოფლო-სამეურნეო არტელში გაერთიანებულმა კოლმეურნეებმა ასე გაამდიდრეს და გაალამაზეს ეს მხარე. ყოველწლობით მრავლდებიან მილიონერი კოლმეურნეობანი. დღეს მზიან საბჭოთა აჭარაში რვა მილიონერი კოლმეურნეობაა, რომელთა შორის უველაზე მეტი სიმდიდრე მოუხვეჭია ქობულეთის რაიონის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობას. მან შარშან მიიღო 3.113.000 მანეთი შემოსავალი, ხოლო წელს ღებულობს 3.300.000 მანეთს.

სტალინური კონსტიტუციით შრომისუფლებამოსილი კოლმეურნეები სტახანოვური მუშაობით აიძულებენ უვადო სარგებლობაში მიღებულ მიწას მისცეს მათ რაც შეიძლება მეტი მოსავალი. აჭარის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა წელს სოციალისტურ ქვეყანას მისცეს 10.498.908 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი, ხოლო რაც შეეხება ციტრუსების ნაყოფს, წელს ისინი სახელმწიფოს ამბარებენ 333.776.700 ცალს.

კოლმეურნეობათა შემოსავლის ზრდა ასეთ სურათს იძლევა: 1932 წელს აჭარის კოლმეურნეობათა შემოსავალი 1.978.300 მანეთს უდრიდა, შარშან კოლმეურნეობათა საერთო შემოსავალმა 32.551.600 მანეთს მიაღწია, ხოლო წელს კოლმეურნეობები ღებულობენ 41.500.000 მანეთს.

შედარებით ახალგაზრდა მილიონერია ქობულეთის რაიონის სოფელ ბობოყვათის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობა. მისი საერთო შემოსავალი შარშან 1.562.400 მანეთს უდრიდა, წელს კი მოლოტოველები 1.765.000 მანეთით შემოსავალს მოელიან.

ეს კოლმეურნეობა სოციალისტურ შეჯიბრებაშია მოძმე საბჭოთა უკრაინის კამენეც-პოდოლსკის ოლქის სოფელ ვიტოვეცის მიქოიანის სახელობის კოლმეურნეობასთან და საამაყო მაჩვენებლებს აღწევს ჩაისა და ციტრუსების მოსავლიანობის გადიდებაში. ეს კოლმეურნეობა, რომელიც წელს საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილე იყო, ახალი საამაყო მაჩვენებლებით წარსდგება მომავალი წლის გამოფენაზე. მან საშუალოდ ჰექტარზე ჩაის მოსავლიანობა აიყვანა 4.535 კილოგრამამდე. კოლმეურნეობის მეცხრე ბრიგადამ, რომელსაც ამხ. მ. კონცელიძე მეთაურობს, საშუალოდ ჰექტარზე მიიღო 5.742 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი. ამხ. ზ. რეაზ-ოღლის ბრიგადამ ჰექტარზე ჩაის საშუალო მოსავლიანობა 4.735 კილოგრამამდე აიყვანა. კოლმეურნეები გულმოდგინედ შრომობენ იმისათვის, რომ მესამე ხუთწლედის ბოლოს 6.000 კილოგრამამდე აიყვანონ ჩაის საშუალო მოსავლიანობა ჰექტარზე. მათ ცალკე გამოუყვიათ 10 ჰექტარი ფართობი იმისათვის, რომ მესაშე სტალინური ხუთწლედის დამთავრება სარეკორდო მოსავლის მიღებით აღნიშნონ და თვითეულ ჰექტარზე ამ 10 ჰექტარიდან მოჰკრიფონ ათ-ათიათასი კილოგრამი ჩაის ფოთოლი.

ასევე ახალგაზრდა მილიონერია ბათუმის რაიონის კაპანდიდის სასოფლო საბჭოს კოლმეურნეობა „წითელი ოქტომბერი“. ციტრუსოვანთა ნაყოფის მაღალი მოსავლის მიღებისათვის შარშან ეს კოლმეურნეობა მთავარმა სამამფინო კომიტეტმა პირველი ხარისხის დიპლომით დაჯილდოვა. შარშან კოლმეურნეობამ თვითოული ძირ მანდარინის ხეზე მიიღო 628 ცალი ნაყოფი, წელს ღებულობს 726 ცალს.

შარშან ეს კოლმეურნეობა ძალიან დაუახლოვდა მილიონ მანეთ შემოსავალს, წელს კი მისი საერთო შემოსავალი 1.200.000 მანეთს გადააჭარბებს. კოლმეურნეობის მოწინავე ადამიანები არიან: აიშე ფარტენაძე, ფადმე თურმანიძე, ბრიგადირი ოსმან ფარტენაძე, მამედ ფარტენაძე, ომერ ზაქარაძე.

ყოფილი „ჯამე“, ყურანის შხამის მთესველი ჩვენს თვისტომ ძმებს შორის, „ჯამე“, სადაც ფანატიზმით შეპყრობილი ისლამის მოციქულები „ულუმი — დინით“ უჩლუნგებდნენ გონებას დედის მკერდისაგან — საქართველოსაგან მოწყვეტილ შვილებს, — დღეს კოლმეურნეობის გამგეობას თავის სამუშაო შენობად გადაუქცევია. დღეს ამ „ჯამეში“ მოლას გამაყრუებელი ყვირილი კი არ ისმის, არამედ კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ამხ. ჯემალ დიასამიძე ბრიგადირებს დავალებებს აძლევს, რომ დროზე და უდანაკარგოდ მოჰკრიფონ ციტრუსები, დროზე და პირნათლად შეასრულონ მოვალეობა სოციალისტური სახელმწიფოს წინაშე.

ჩაის ჩაბარების გეგმა ბრწყინვალედ შეასრულეს. ახლა ციტრუსოვან ნაყოფს ეზიდებიან პლანტაციებიდან. „ჯამეს“ წინ სასწორი დგას, ჯემალი ციბრუტივით ტრიალებს, რომ ტრანსპორტი ჩქარა გაათავისუფლოს, ქარვისებური ნაყოფით სავსე ყუთებს ეზიდება. პლანტაციებში უხვი მოსავალი დაუკრეფიათ და მას გამოზიდვა და ჩაბარება უნდა.

„სსრ კავშირში ხორციელდება სოციალიზმის პრინციპი: „თვითეულისაგან მისი უნარის მიხედვით, თვითეულს — მისი შრომის მიხედვით“.

სტალინური კონსტიტუციით გაბედნიერებული აჭარელი კოლმეურნეები შეძლებულად ცხოვრობენ და სტაკბებიან სტახანოვური შრომის მონაგარით. მთელ თავის უნარს ისინი კოლმეურნეობის განმტკიცებას ახმარენ. და დებულობენ შრომის მიხედვით.

რა შემოაკლდება ქობულეთის რაიონის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობის წევრის ს. რუსიოღლის ოჯახს, რომელსაც წელს პირველ ნოემბრამდე გამომუშავებული აქვს 1.800 შრომადღე. რუსიოღლის ოჯახი მიიღებს 28 ათას მანეთზე მეტს ფულად, 70 ფუთ სიმინდსა და ბრინჯს. ან კიდევ ამავე რაიონის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობის ბრიგადირის გ. პავლიდის ოჯახს! კოლმეურნე გ. პავლიდის ოჯახს ამა წლის პირველ ნოემბრამდე 1.727 შრომადღე გამოუმუშავებია. იგი ღებულობს 29.014 მანეთს ფულად, თითქმის ათი-ათასი მანეთით მეტს, ვიდრე შარშან მიიღო.

და რამდენია ასეთი საამაყო ადამიანი! რამდენია ისეთი კოლმეურნეობა, რომელმაც შესანიშნავად გამოიყენა სტალინური კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებები.

მიმდინარე წლის სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე მონაწილეობის მიმღებთა მრავალრიცხოვნობა მჭერმეტყველურად ღაღადებს ამას.

1940 წელს საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე აჭარის საბჭოთა რესპუბლიკიდან მონაწილეობდა 15 საბჭოთა მეურნეობა, 19 კოლმეურნეობა და სოფლის მეურნეობის 781 მოწინავე ადამიანი.

დღეს სტალინური მზით გასხივოსნებული საბჭოთა აჭარა ისე კმაკლულად გამოიყურება, გეგონებათ, მას არასოდეს არავისი ტლაჩი ხელი არ შეხებიაო. ეს მაშინ, როდესაც მსოფლიოში იშვიათად თუ მოიპოვება ისეთი კუთხე, რომელსაც ამოდენა დარბევა და აოხრება განეცადოს.

აჭარელი მშრომელი ხალხის ტანჯვას მხოლოდ მაშინ მოეღობოლო, როცა ბათუმში ოჯანყებულ ხალხთან ერთად შევიდა წითელი არმია და დიადი ოქტომბრის წითელი დროშა აიფრიალა.

ეს იყო 1921 წლის 18 მარტს და მას შემდეგ იქცა საბჭოთა აჭარა ასეთ კეკლუცად, მომჯადოებელ, ათასფრად აფერადებულ მხარედ. დიდმა სტალინმა გამოიყვანა აჭარის და მთელი ამიერ-კავკასიის მშრომელი ხალხი თვითმპყრობელობის კარიბჭეების შესალეწად, მან მოუპოვა მას თავისუფლება, მან ჩაუწერა კონსტიტუციაში ეს უფლება, მას მიჰყავს ის და მთელი საბჭოთა კავშირის გმირი ხალხი კომუნიზმისაკენ.

ზ. გიორგაძე

ზ. ეგნატაშვილი

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი

დიადი სტალინური კონსტიტუცია

დღეს, 5 დეკემბერს ოთხი წელიწადი შესრულდა მას შემდეგ, რაც საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საბჭოების VIII ყრილობამ დაამტკიცა საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) პროექტი, რომელიც შეიმუშავა სპეციალურმა საკონსტიტუციო კომისიამ დიდი სტალინის თავმჯდომარეობითა და მთავარი მონაწილეობით.

საბჭოთა კავშირის პირველი, 1924 წლის კონსტიტუცია შეიქმნა „ნეპის“—ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ პერიოდში, როდესაც საბჭოთა ხელისუფლება ჯერ კიდევ იწყებარებდა კაპიტალიზმის ელემენტებს სოციალიზმის განვითარებასთან ერთად იმ ვარაუდით, რომ მეურნეობის ორი სისტემის ბრძოლაში განადგურდებოდა კაპიტალიზმის პოზიციები და დამთავრდებოდა გამარჯვება სოციალისტური სისტემისა.

1924 წლის კონსტიტუციის შექმნის დროს სახარბიელო სურათს არ წარმოადგენდა ძველ, ჩამორჩენილსა და ღარიბ ტექნიკაზე დაფუძნებული ჩვენი მრეწველობა, რომლის პროდუქციის ომის წინადროის დონემდის ვერ მიეღწია.

უფრო უარეს მდგომარეობაში იყო სოფლის მეურნეობა. კულაკობა ჯერ კიდევ თვალსაჩინო ძალას შეადგენდა. სოფლად ბატონობდა წვრილი ერთპიროვნული მეურნეობა ჩამორჩენილი ტექნიკით. კოლმეურნეობა ან საბჭოთა მეურნეობა აქა-იქ, კანტიკუნტად თუ მოსჩანდა და სახალხო მეურნეობისათვის მას სერიოზული მნიშვნელობა არა ჰქონდა. მაშინ ლაპარაკი იყო კულაკობის ლიკვიდაციაზე კი არა, არამედ მხოლოდ მის შეზღუდვაზე.

ასეთივე მდგომარეობა იყო საქონელბრუნვის დარგშიც, სადაც სოციალისტური მეურნეობის სექტორი დაახლოებით 50 პროცენტს შეადგენდა.

მაგრამ ჩვენი ცხოვრება უჩვეულო ტემპებით ვითარდებოდა.

და აი ახალი კონსტიტუციის შექმნის დროისათვის, 1936 წლისათვის სრულიად შეიცვალა საბჭოთა კავშირის ეკონომიკა და მის ნიადაგზე შექმნილი კლასობრივი სტრუქტურა ჩვენი საზოგადოებისა.

სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში სოციალისტურმა სისტემამ სრული გამარჯვება მოიპოვა, კაპიტალისტური ელემენტები ერთხელ და სამუდამოდ გაანადგურა და ეკონომიკის სარბიელიდან განდევნა.

სოციალისტურმა მრეწველობამ მძლავრად გაშალა ფრთები და ომამდელ დონეს ერთი-შვიდად გადააჭარბა.

სოფლის მეურნეობა ახალი ტექნიკით შეიარაღდა; გაბატონდა მთელი მსოფლიოს ყველაზე უფრო მსხვილი მექანიზებული სოციალისტური წარმოება და ჩვენი ქვეყნის ველ-მინდორი მოიფინა კოლექტიური და საბჭოთა მეურნეობებით. კულაკობა, როგორც კლასი, მოისპო. ერთპიროვნული მეურნეობის როლი სრულიად უმნიშვნელო გახდა.

საქონელბრუნვის დარგიც მთლიანად მოექცა სახელმწიფოს, კოოპერაციისა და კოლმეურნეობათა ხელში.

ეკონომიკის ცვლილებასთან ერთად შეიცვალა მოსახლეობის კლასობრივი შემადგენლობაც. ექსპლოატატორი კლასები სამოღოოდ მოისპნენ.

„დარჩა, — ამბობს ამხანაგი სტალინი, — მუშათა კლასი დარჩა კლასი გლეხობისა დარჩა ინტელიგენცია“.

მათ, საბჭოთა კავშირის მუშებმა, გლეხებმა და ინტელიგენციამ ღრმა ცვლილება განიცადეს სოციალისტური შენებლობის წლებში ქვეყნის მეურნეობის განძილზე. ჩვენი ქვეყნის მშრომელები გადაიქცნენ წარმოების ყველა იარაღისა და საშუალების მფლობელებად, სოციალისტური სამშობლოს მშენებლებად.

ეკონომიკისა და კლასობრივი შემადგენლობის ცვლილების შედეგად 1936 წლიდან ჩვენ გვაქვს სტალინური კონსტიტუცია, რომლის თანახმად საბჭოთა კავშირის პოლიტიკურ საფუძველს შეადგენენ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოები, ხოლო ეკონომიურ საფუძველს — მეურნეობის სოციალისტური სისტემა და წარმოების საშუალებათა სოციალისტური საკუთრება.

ჩვენი კონსტიტუციის დამახასიათებელი თავისებურება, სხვათა შორის, ისიც არის, რომ, ბურჟუაზიული კონსტიტუციებისაგან განსხვავებით, ჩვენს საზოგადოებაში აღარ ცხსებობენ ერთიმეორის წინააღმდეგ დაპირდაპირებული კლასები, რომ საზოგადოება შესდგება ორი მეგობრული კლასისაგან, მუშებისა და გლეხებისაგან, რომ ხელისუფლების სათავეში სდგანან სწორედ ეს მშრომელი კლასები, რომ საზოგადოებას ხელმძღვანელობას უწევს მუშათა კლასი, როგორც მოწინავე კლასი.

ბურჟუაზიული კონსტიტუციებისაგან განსხვავებით, ჩვენს კონსტიტუციაში ხაზგასმით არის ასახული ყველა ერისა და რასის სრული სამეურნეო, სახელმწიფოებრივი, საზოგადოებრივი და კულტურული თანასწორობა.

სტალინური კონსტიტუცია ერთადერთია მთელს მსოფლიოში თანამიმდევნო და სრული დემოკრატიზმის თვალსაზრისითაც. ჩვენი კონსტიტუციით ყველა მოქალაქეს სრულიად თანაბარი უფლებანი აქვს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა დარგში.

„არა ჩვენებრივი მდგომარეობა, —ამბობს ამხანაგი სტალინი,—არა ნაციონალური წარმოშობა, არა სქესი, არა სამსახურებრივი მდგომარეობა, არამედ თვითეული მოქალაქის პირადი უნარი და პირადი შრომა განსაზღვრავენ მის მდგომარეობას საზოგადოებაში“.

ხაზგასმით აღსანიშნავია, რომ სტალინური კონსტიტუცია მხოლოდ კი არ აღნუსხავს მოქალაქის ამა თუ იმ დემოკრატიულ უფლებასა თუ თავისუფლებას, არამედ საკანონმდებლო წესით უზრუნველჰყოფს კიდეც გარკვეული მატერიალური საშუალებებით.

ეს ადვილად გასაგებიც არის, რადგან წინააღმდეგ კაპიტალისტური ქვეყნების უშინაარსო და ყალბი დემოკრატიზმისა, რომელიც არსებობს მხოლოდ და მხოლოდ შეძლებული, გაბატონებული უმცირესობისათვის, ჩვენი დემოკრატიზმი არის სოციალისტური დემოკრატიზმი. დემოკრატიზმი მუშებისათვის, დემოკრატიზმი გლეხებისათვის, დემოკრატიზმი ინტელიგენციისათვის, მთელი მშრომელი ხალხისათვის.

მაგრამ არ არსებობს უფლება უმოვალეობოდ. ამიტომ სტალინური კონსტიტუცია მარტო უფლებებს კი არ ანიჭებს მოქალაქეებს, არამედ მკაფიოდ გარკვეულს სერიოზულ მოვალეობასაც აკისრებს:

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მოქალაქენი ვალდებულნი არიან მტკიცედ ასრულებდნენ კანონებს, იცავდნენ შრომის დისციპლინას, პატიოსნად ეკიდებოდნენ საზოგადოებრივ მოვალეობას, უფრთხილდებოდნენ და ამტკიცებდნენ საზოგადოებრივ სოციალისტურ საკუთრებას, იცავდნენ სოციალისტურ სამშობლოს.

ოთხი წელიწადი შესრულდა, რაც სტალინური კონსტიტუცია ძალაშია შესული. ამ ოთხი წლის მანძილზე ბევრი რამ მოხდა და ბევრი რამ შეიცვალა საბჭოთა კავშირშიც და მთელს მსოფლიოშიც.

კიდევ უფრო მეტად განმტკიცდა და გაიზარდა ჩვენი ქვეყნის სამეურნეო და თავდაცვითი ძლიერება, კიდევ უფრო მეტად გაძლიერდა საბჭოთა კავშირის ხალხთა მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, კიდევ უფრო მეტად აყვავდა მომშე რესპუბლიკათა ფორმით ნაციონალური და შინაარსით სოციალისტური კულტურა, კიდევ უფრო მტკიცე ნაბიჯთა და გარკვეული გზით წარიმართა ჩვენი საერთო სამშობლოს ძლევამოსილი მსვლელობა ახალ-ახალი პოზიციების დასაპყრობად — სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობის დამთავრებისათვის და კომუნისტური საზოგადოებაზე თანდათანობით გადასვლისათვის.

მაგრამ სტალინური კონსტიტუციის მზე თავის სხივებს მარტო საბჭოთა კავშირის მიწაწყალს არა ჰფენს. იგი ანდამატის ძალით იზიდავს ჩვენი სამშობლოს გადაღმა ხალხებსაც და უჩვენებს მათ, რომ „ის, — ამხანაგ სტალინის სიტყვებით რომ ვთქვათ, — რაზედაც ოცნებობდნენ და განაგრძობენ ოცნებას პატიოსან ადამიანთა მილიონები კაპიტალისტურ ქვეყნებში,—უკვე განხორციელებულია საბჭოთა კავშირში... ის, რაც განხორციელებულია საბჭოთა კავშირში, მთლიანად შეიძლება განხორციელდეს სხვა ქვეყნებშიც“.

თავის მშობლიურ წიაღს დაუბრუნდნენ დასავლეთი უკრაინა და დასავლეთი ბელორუსია, შემოგვერთდა ჩრდილო ბუკოვინა, დაგვიბრუნდა ძალმომრეობით მოტაცებული ბესარაბია, დამყარდა საბჭოთა წყობილება ლიტვას, ლატვიას და ესტონეთში.

ჩვენმა სამეურნეო და სამხედრო ძლიერებამ ამ უდიდესი ისტორიული აქტების მეოხებით თვალსაჩინოდ იმატა, ტერიტორია უფრო გაგვიფართოვდა, ჩვენს მოსახლეობას 23 მილიონი ადამიანი შეემატა, ჩვენს სახელოვან ბალტიის ფლოტს, რომელიც ფინეთის ყურის ვიწრო კუთხის ფარგლებით იყო შემოზღუდული, ზრდისა, განვითარებისა და მუშაობის ფართო სარბიელი გადაეშალა.

კაპიტალისტ

Районная газета — коллективный организатор

Районная газета — это газета, которая тесно связана с жизнью района, с его людьми, с его производственными и культурными делами. Она должна быть не только информатором, но и коллективным организатором, помощником и советчиком в работе партийных, советских, хозяйственных и общественных организаций района.

Районная газета должна быть боевой, оперативной, она должна своевременно откликаться на все важные события в районе, на все, что волнует людей, что помогает или мешает им работать и жить.

Районная газета должна быть массовой, она должна систематически освещать работу первичных организаций, рассказывать о передовых людях, о новых, прогрессивных методах работы, о недостатках, которые мешают нормальной работе.

Районная газета должна быть культурной, она должна помогать повышению культурного уровня людей, воспитывать их в духе преданности Родине, партии, Сталину, в духе советского патриотизма.

Районная газета должна быть живой, интересной